

Ghid practic pentru aplicarea procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă

În temeiul Regulamentului (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European
și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene
cu privire la cererile cu valoare redusă

Cuprins

1. Introducere	6
1.1. Rolul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă	7
1.2. Context general	7
1.3. Contextul istoric și politic al propunerii	9
1.3.1. Conferința de la Down Hall	9
1.3.2. Contextul politic	10
1.4. Elaborarea PECVR	10
1.4.1. Primii pași în direcția propunerii	10
1.4.2. Negocierile și cele șase principii	11
1.4.3. Modificarea regulamentului privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă – prezentare generală	12
1.5. Evoluția justiției civile în UE și relația cu alte instrumente	13
1.5.1. Dezvoltarea de instrumente noi și eliminarea procedurii de exequatur	13
1.5.2. Interacțiunea cu alte instrumente – SEP și Regulamentul Bruxelles I (reformare)	13
1.5.3. Instrumentele europene SAL și SOL	14
2. PECVR: Domeniul de aplicare	16
2.1. Domeniul material de aplicare al regulamentului	17
2.1.1. Plafonul financiar al unei cereri europene cu valoare redusă	17
2.1.2. Obiectul – cereri pecuniare și nepecuniare	18
2.1.3. Obiectul – chestiunile excluse	18
2.1.4. Obiectul – chestiunile incluse	19
2.1.5. Materia civilă și comercială – interpretarea de către CJUE	20
2.2. Domeniul geografic de aplicare al regulamentului	24
2.2.1. Domeniul geografic general	24
2.2.2. Cauzele transfrontaliere	24
2.3. Aplicabilitatea în timp	25
2.4. Aplicabilitatea altor instrumente ale UE	25
2.4.1. Regulamentul Bruxelles I (reformare)	25
2.4.2. Regulamentul privind notificarea și comunicarea și regulamentul privind probele	26

2.4.3. Regulamentul privind TEE și regulamentul privind SEP	26
2.4.4. Alte instrumente ale UE	28
2.5. Relația cu dreptul intern	28
2.5.1. Dreptul procedural intern	28
2.5.2. Dreptul material intern	29
3. Inițierea procedurii	30
3.1. Inițierea și asistența practică	31
3.2. Instanța competentă	31
3.2.1. Normele UE privind competența – Bruxelles I (reformare)	31
3.2.2. Normele locale sau „interne” privind competența	34
3.3. Utilizarea formularului de cerere	34
3.3.1. Evaluarea cererii	34
3.3.2. Tratatamentul dobânzii	35
3.4. Costul depunerii cererii	35
3.5. Anexele la formularul de cerere	35
3.6. Trimiterea cererii către instanță	36
3.7. Limba	36
3.8. Tranzacțiile judiciare	36
4. Procedura ulterioară primirii cererii de către instanță	38
4.1. Rectificarea sau completarea de către reclamant a formularului de cerere	39
4.1.1. Instanța verifică formularul de cerere	39
4.1.2. Instanța informează reclamantul dacă cererea nu se circumscrie domeniului de aplicare al PECVR	39
4.1.3. Solicitarea ca reclamantul să completeze sau să rectifice formularul de cerere	39
4.2. Trimiterea către pârât a formularului de cerere	40
4.2.1. Instanța trimite o copie a formularului de cerere tip A și a formularului de cerere tip C	40
4.2.2. Termenul	40
4.2.3. Metodele de notificare sau comunicare	40
4.3. Ce poate face pârâtul în momentul primirii formularului de cerere	43
4.4. Cererea sau cererea reconvențională depășește plafonul	44
4.5. Cererea reconvențională	44
4.6. Termene	45
4.7. Limba	45

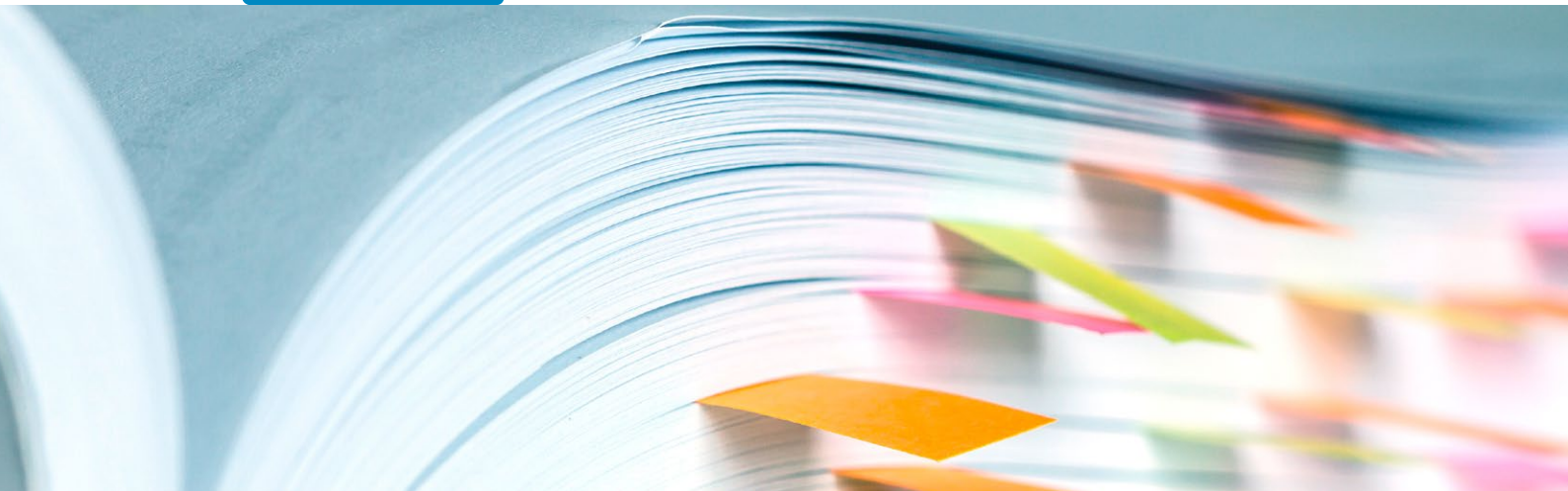
5. Stabilirea faptelor	46
5.1. Sarcina instanței în ceea ce privește chestiunile din litigiu	47
5.1.1. Instanța preia inițiativa în stabilirea faptelor	47
5.1.2. Instanța trebuie să precizeze mijloacele probă și natura probelor	47
5.2. Informații suplimentare furnizate de către reclamant și pârât	47
5.3. Instanța decide să organizeze o dezbatere orală	48
5.3.1. Instanța organizează dezbaterea orală numai dacă este necesar	48
5.3.2. Instanța poate refuza organizarea unei debateri orale	48
5.4. Obținerea probelor	48
5.5. Utilizarea TIC în debaterile orale și în obținerea probelor	49
5.6. Rolul instanței	50
5.6.1. Instanța stabilește procedura	50
5.6.2. Instanța le oferă părților informații de ordin procedural	50
5.7. Termene	51
6. Hotărârea	52
6.1. Pronunțarea unei hotărâri	53
6.1.1. Hotărâre în lipsă – aspecte generale	53
6.1.2. Hotărâre în lipsă – cererea reconvențională	53
6.2. Hotărârea după primirea tuturor informațiilor, inclusiv după obținerea probelor	53
6.2.1. Dacă nu se organizează o dezbatere orală	53
6.2.2. După o dezbatere orală	53
6.3. Forma, conținutul și comunicarea sau notificarea hotărârii	54
6.3.1. Hotărâre în scris în vederea comunicării sau a notificării către părți	54
6.3.2. Limba hotărârii în scopul notificării sau al comunicării	54
6.3.3. Notificarea sau comunicarea hotărârii către părți	55
6.4. Cheltuielile	55
7. Reexaminarea și calea de atac	56
7.1. Reexaminarea în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă	57
7.1.1. Motivele de reexaminare	57
7.1.2. Rezultatul unei reexaminări	58
7.2. Calea de atac	58

7.3. Reprezentarea juridică la reexaminare și calea de atac	58
8. Recunoașterea și executarea	60
8.1. Recunoașterea și executarea – principii generale	61
8.1.1. Eliminarea procedurii de exequatur	61
8.1.2. Procedura de executare – dreptul aplicabil	61
8.2. Cerințele PECVR – procedura de executare	61
8.3. Utilizarea certificatului privind hotărârea	62
8.3.1. Formularul D	62
8.3.2. Limba certificatului	62
8.4. Refuzul sau limitarea executării	63
8.4.1. Refuzul executării în condiții excepționale	63
8.4.2. Procedura de opoziție la executare	63
8.4.3. Limitarea sau suspendarea executării	63
8.5. Luarea măsurilor de executare a hotărârii PECVR	64
8.5.1. Pași în vederea executării	64
8.5.2. Autoritățile și agențiile de executare	64
8.5.3. Aspecte lingvistice – implicații practice pentru executare	64
8.6. Executarea tranzacțiilor judiciare	64
9. Aspecte finale	66
9.1. Reprezentarea juridică	67
9.1.1. Absența cerinței de a desemna un avocat pentru PECVR	67
9.1.2. Implicațiile costurilor aferente desemnării unui avocat	67
9.2. Informațiile și asistența	67
9.2.1. Informații – aspecte generale	67
9.2.2. Informațiile și asistența furnizate părților	68
9.3. Revizuirea PECVR	69
Materiale de referință și linkuri	70

1

CAPITOLUL UNU

Introducere

1.1. Rolul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă

În contextul obiectivelor de a asigura accesul la justiție și de a crea un spațiu de libertate, securitate și justiție în UE, procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă are obiectivul-cheie de a simplifica, a accelera și a reduce costurile litigiilor în cauzele transfrontaliere care implică cereri cu valoare redusă în UE [a se vedea articolul 1 și considerentele (1), (7), (8) și (36)].

Pentru realizarea acestui obiectiv, procedura pune accent pe necesitatea unei simplități relative a procedurilor, subliniind că procedura ar trebui să se desfășoare în mare parte pe baza formularelor tip, anexate la regulamentul. În plus, este consolidat semnificativ rolul instanței în ceea ce privește gestionarea evoluției cauzei și stabilirea problemelor care există între părți în legătură cu cererea. Părțile pot utiliza procedura fără a fi obligate să recurgă la asistență juridică și să suporte costurile aferente acesteia. Cerința ca statele membre să asigure asistență practică (articolul 11) ajută părțile să se orienteze în cadrul procedurii fără a deține cunoștințe juridice. Portalul e-justiție are o secțiune dedicată procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă, care include formularele și informațiile furnizate de statele membre în temeiul articolului 25. Hotărârea este executorie în alte state membre

fără a fi necesară vreo procedură intermediară pentru recunoaștere și executare (procedura de „exequatur”).

Procedura este disponibilă atât pentru persoane fizice sau consumatori, pentru care poate fi adecvată în mod deosebit, cât și pentru întreprinderi – în special întreprinderile mici și mijlocii – care se confruntă cu litigii transfrontaliere ca parte a activității lor. Obiectivul procedurii de a fi rapidă trebuie atins prin respectarea termenelor specifice stabilite cu privire la diversele etape ale procedurii. Limitarea costurilor este și ea un obiectiv important, instanței revenindu-i sarcina de a se asigura că nu acordă cheltuieli disproporționate în raport cu valoarea cererii.

1.2. Context general

Una dintre principalele preocupări constante exprimate cu privire la funcționarea sistemelor de justiție civilă, în special în legătură cu posibilitatea cetățenilor obișnuiți de a se adresa instanțelor și a solicita soluționarea cererilor rapid și fără a fi nevoiți să cheltuiască sume mari de bani pentru asistență juridică, a vizat domeniul cererilor cu valoare redusă. În aceste cauze, în special în cele intentate de persoane fizice împotriva unor întreprinderi sau împotriva altor persoane fizice, timpul, efortul și costul implicat pot fi adesea mult disproporționate în raport cu valoarea cererii.

Pentru a aborda această problemă, majoritatea statelor membre au conceput proceduri speciale, caracterizate prin eforturi de simplificare, de accelerare a soluționării și de reducere a cheltuielilor aferente acestor cereri ale persoanelor fizice sau ale întreprinderilor mici⁽¹⁾. Multe dintre aceste proceduri prezintă caracteristici comune, precum limitarea cheltuielilor acordate, absența avocaților, simplificarea regulilor în materie de probă și, în general, plasarea în sarcina instanțelor a unei responsabilități mai mari de a gestiona cauzele și de a ajunge la o soluționare rapidă printr-o hotărâre sau prin acordul părților.

Preocupările care au dus la asemenea inițiative în sistemele juridice naționale sunt cu atât mai prezente în cazul cererilor cu valoare redusă formulate peste frontierele statelor membre ale UE, date fiind problemele suplimentare ale acestor situații, care țin de necunoașterea procedurilor din alte state membre și de necesitatea de a lucra în limbi diferite. Aceste considerente au dus la crearea procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă (alineatul 1.3), precum și la înființarea mecanismelor SAL și SOL la nivelul UE, inclusiv a platformei SOL (alineatul 1.5.3).

⁽¹⁾ Pentru o descriere a câtorva caracteristici tipice procedurilor naționale referitoare la cererile cu valoare redusă se poate face trimitere la Cartea verde – COM(2002) 746 final; a se vedea alineatul 1.4.1 și nota de subsol 8 de mai jos.

1.3. Contextul istoric și politic al propunerii

1.3.1. Conferința de la Down Hall⁽²⁾

Date fiind dificultățile menționate în alineatul anterior, a fost logic să se ia o inițiativă timpurie pentru a explora posibilitatea instituirii unei proceduri speciale la nivel european pentru tratarea cererilor consumatorilor și a cererilor cu valoare redusă. Astfel, discuțiile privind posibilitatea creării unei proceduri europene pentru a trata cererile consumatorilor și alte cereri cu valoare redusă s-au purtat la o conferință desfășurată în Anglia în perioada președinției Regatului Unit din prima jumătate a anului 1998.

Această conferință a reunit un număr semnificativ de experți din diverse state membre ale CE, precum și reprezentanți ai instituțiilor europene și a conținut prezentări despre diferite tipuri de proceduri din Europa și din alte locuri⁽³⁾. Consensul general în urma conferinței a fost că elaborarea unei proceduri europene speciale pentru cererile consumatorilor și alte cereri cu valoare redusă ar putea fi utilă

pentru litigiile de pe teritoriul CE, în special ținând cont de creșterea mobilității persoanelor fizice și de comerțul transfrontalier, precum și de dificultățile evidente cu care se confruntă persoanele fizice și întreprinderile mici când încearcă să obțină reparații în legătură cu asemenea cereri.

⁽²⁾ Conferința a avut loc la Down Hall, Hatfield Heath, Hertfordshire, în 22 și 23 iunie 1998. Se pot găsi trimiteri la această conferință și la raportul aferent la pp. 59/60 și în nota de subsol 185 a cărții verzi.

⁽³⁾ De exemplu, delegații au fost interesați să audă despre procedurile cu valoare redusă din Singapore, desfășurate online, și din Lisabona, care vizau tratarea cererilor cu valoare mică din partea consumatorilor și se ocupau și de unele cereri transfrontaliere dintre Portugalia și Spania.

1.3.2. Contextul politic

După intrarea în vigoare a Tratatului de la Amsterdam s-au exprimat mai multe declarații politice, cea mai semnificativă fiind cea din concluziile summitului de la Tampere, când șefii guvernelor din UE s-au reunit pentru prima dată cu scopul de a discuta aspecte legate de justiție⁽⁴⁾. A urmat programul de măsuri pentru punerea în aplicare a concluziilor de la Tampere⁽⁵⁾, reiterate ulterior în programul de la Haga⁽⁶⁾.

1.4. Elaborarea PECVR

1.4.1. Primii pași în direcția propunerii

În 2000, Comisia Europeană a luat inițiativa de a publica un chestionar pentru a stabili disponibilitatea la momentul respectiv a procedurilor cu privire la cererile cu valoare redusă în statele membre ale CE⁽⁷⁾. A urmat apoi Cartea verde publicată în lumina modificărilor aduse Tratatului CE ca urmare a Tratatului de la Amsterdam și a concluziilor de la Tampere, conținând diverse sugestii de măsuri pentru a îndeplini angajamentele politice deja asumate, în special necesitatea unei proceduri simplificate privind cererile cu valoare redusă, pentru a facilita accesul la justiție. De asemenea, documentul a vizat și aspecte legate de o somație europeană de plată pentru datoriile necontestate⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ A se vedea considerentul (4); alineatele 30 și 34 din concluzii, disponibile la adresa http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm, în termenii următori cu privire la cererile cu valoare redusă – alineatul 30 – „Consiliul European invită Consiliul, pe baza propunerilor din partea Comisiei, să stabilească standarde minime care să asigure ... norme procedurale comune în vederea simplificării și accelerării litigiilor transfrontaliere privind cererile cu valoare redusă în domeniul dreptului consumatorilor și în domeniul comercial ...” și, în alineatul 34 – „În materie civilă, Consiliul European invită Comisia să prezinte o propunere de măsuri intermediare care sunt încă necesare pentru a permite recunoașterea și executarea unei decizii sau hotărâri în statul solicitat. Ca prim pas, aceste proceduri intermediare ar trebui eliminate pentru titlurile referitoare la cererile cu valoare redusă în domeniul dreptului consumatorilor și în domeniul comercial...”.

⁽⁵⁾ A se vedea secțiunea 1.8.4 a programului publicat în Jurnalul Oficial la 15 ianuarie 2001, C 12/1, p. 4; a se vedea și considerentul (5).

⁽⁶⁾ A se vedea alineatul 3.4.2 al programului publicat în Jurnalul Oficial la 3 martie 2005, C 53/1, p. 53.

⁽⁷⁾ A se vedea raportul întocmit de Evelyne Serverin sub titlul „Des Procedures de Traitement judiciaire des demandes de faible importance etc.”, publicat de Cachan în 2001, conform observației din nota de subsol 2 de la pagina 8 a Cărții verzi.

⁽⁸⁾ Cartea verde COM(2002) 746 final, publicată în data de 20 decembrie 2002; se face trimitere la Cartea verde în considerentul (6).

Comisia a prezentat o propunere de regulament în martie 2005⁽⁹⁾, după ce formulase anterior propunerea pentru procedura europeană de somație de plată⁽¹⁰⁾. Regulamentul privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2009.

1.4.2. Negocierile și cele șase principii

Dat fiind acordul politic general privind caracterul dezirabil al creării unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă pentru tratarea cauzelor transfrontaliere ca alternativă la procedurile naționale, negocierile au fost libere să se concentreze asupra substanței procedurii. Una dintre problemele dificile a reprezentat-o valoarea limitei financiare, adică răspunsul la întrebarea „Ce este o cerere cu valoare redusă?”; unele state membre au urmărit o limită relativ scăzută, în timp ce altele doreau o limită care să permită tratarea majorității cererilor formulate de consumatori. În cele din urmă s-a ajuns la un compromis cu privire la această problemă în cursul discuțiilor din Parlamentul European și din Consiliu.

Un moment-cheie al discuțiilor din Consiliu a fost adoptarea, de către miniștrii de justiție, a mai multor principii care să constituie

baza negocierilor și a procedurii înseși. Acestea se găsesc într-un document al Președinției transmis miniștrilor în noiembrie 2005⁽¹¹⁾ și sunt următoarele:

- procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă ar trebui să fie în principal una scrisă – a se vedea articolul 5, alineatul (1) și considerentul (14);
- ar trebui desfășurat o dezbatere orală numai dacă instanța consideră că aceasta este necesară;
- pentru a asigura caracterul accelerat și eficient al procedurii, ar trebui să existe termene în anumite etape;
- utilizarea tehnologiei de comunicare modernă trebuia încurajată pentru a facilita desfășurarea dezbaterilor și obținerea probelor – a se vedea articolul 8 și articolul 9, alineatul (1);
- reprezentarea juridică nu ar trebui să fie obligatorie – a se vedea articolul 10;
- instanța ar trebui să se asigure că eventualele cheltuieli recuperabile de la partea care cade în pretenții sunt proporționale ținând cont de valoarea cererii – a se vedea articolul 16.

După cum se poate observa din textul regulamentului, principiile la care se face referire în alineatul anterior au fost într-adevăr adoptate și formează o bază importantă a procedurii.

⁽⁹⁾ COM(2005) 87 final, publicată la 15 martie 2005.

⁽¹⁰⁾ COM(2004) 173 final, publicată la 25 mai 2004.

⁽¹¹⁾ Nota din partea Președinției către Consiliu nr 15054/05 din 29 noiembrie 2005; JUSTCIV 221/CODEC 1107.

1.4.3. Modificarea regulamentului privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă – prezentare generală

Procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă a fost evaluată în 2013⁽¹²⁾, iar Comisia Europeană a publicat în același an un raport⁽¹³⁾ și a adoptat o propunere⁽¹⁴⁾ de modificare a Regulamentului. Principalele concluzii au fost că procedura facilitase litigiile transfrontaliere pentru cererile cu valoare redusă în UE și că redusese costurile și durata procedurilor. Cu toate acestea, procedura era insuficient utilizată din cauza domeniului de aplicare limitat și a necunoașterii procedurii în practica juridică din unele state membre. În plus, s-au raportat câteva deficiențe minore ale normelor.

În 2015 a fost adoptat Regulamentul 2015/2421, de modificare a regulamentului privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă. Varianta modificată a regulamentului privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă a intrat în vigoare la 14 iulie 2017. Cea mai semnificativă modificare este majorarea plafonului financiar al procedurii, de la 2 000 EUR la 5 000 EUR (articolul

2). Majoritatea celorlalte modificări vizează consolidarea utilizării tehnologiei de comunicare la distanță (articolul 8), obținerea dovezilor (articolul 9) și permiterea notificării sau comunicării pe cale electronică a actelor (articolul 13) și plata la distanță a taxelor judiciare (articolul 15a).

Alte modificări sunt sublinierea priorității procedurii scrise (articolul 5), consolidarea asistenței practice acordate părților (articolul 11) și clarificarea regulii privind standardele minime pentru controlul jurisdicțional (articolul 18). Sunt introduse prevederi noi cu privire la cerința ca taxele judiciare să fie proporționale (articolul 15a), limba certificatului de executare (articolul 21a) și executarea tranzațiilor judiciare (articolul 23a).

În plus, Regulamentul 2015/2421 a modificat o dispoziție a procedurii de somație de plată⁽¹⁵⁾. Articolul 17 din regulamentul respectiv prevede acum un transfer către procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă în cazul în care se face opoziție la somația de plată, dacă este aplicabilă procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă.

⁽¹²⁾ Evaluarea impacturilor socioeconomice ale opțiunilor de politică pentru viitorul Regulamentului european cu privire la cererile cu valoare redusă, raport final, RDT-L05-2010, Deloitte, Bruxelles, 19.07.2013.

⁽¹³⁾ COM(2013) 795 final.

⁽¹⁴⁾ COM(2013) 794 final.

⁽¹⁵⁾ Regulamentul nr. 1896/2006.

1.5. Evoluția justiției civile în UE și relația cu alte instrumente

1.5.1. Dezvoltarea de instrumente noi și eliminarea procedurii de exequatur

De la punerea în aplicare a regulamentului privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă s-au creat mai multe instrumente noi și au fost modificate instrumente existente. O noutate a regulamentului privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă și a procedurii europene de somație de plată a fost eliminarea procedurii de exequatur, procedura în temeiul căreia o hotărâre dintr-un stat membru putea fi recunoscută în vederea executării în alt stat membru. Între timp, instrumentul-cheie în domeniul litigiilor transfrontaliere – Regulamentul Bruxelles I (reformare)⁽¹⁶⁾ – a eliminat și el procedura de exequatur, dar nu are caracteristicile necesare pentru facilitarea soluționării cererilor cu valoare redusă. În plus, în Regulamentul Bruxelles I (reformare), temeiurile în care poate fi invocat refuzul executării în statul membru de executare, folosind o procedură națională, sunt mai ample decât cele din regulamentul privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă și din regulamentul privind somația europeană de plată, ceea ce poate accelera executarea. Capitolul 7 din ghidul de față tratează calea de atac și controlul jurisdicțional.

⁽¹⁶⁾ Regulamentul nr. 1215/2012.

1.5.2. Interacțiunea cu alte instrumente – SEP și Regulamentul Bruxelles I (reformare)

Cele două regulamente care sunt cel mai strâns legate de regulamentul privind procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă sunt regulamentul privind somația europeană de plată (SEP) și Regulamentul Bruxelles I (reformare), la care se face referire în alineatul 1.5.1 al acestui ghid. PECVR și SEP au fost negociate în aceeași perioadă și au fost primele două proceduri civile europene uniforme autentice. În timp ce PECVR se aplică atât cererilor contestate, cât și celor necontestate în cauzele transfrontaliere cu o valoare de maximum 5 000 EUR, SEP se aplică numai cererilor necontestate, aplicarea sa nefiind însă plafonată la o sumă maximă. Conform descrierii din alineatul 1.4.3 al acestui ghid, relația dintre aceste două instrumente este descrisă în articolul 17 din regulamentul privind SEP, care face trimitere la PECVR în cazul în care se face opoziție la somația de plată, cu condiția ca cererea să se înscrie în domeniul de aplicare al PECVR. În plus, se aplică în mod implicit normele speciale privind notificarea și comunicarea actelor stabilite în regulamentul privind SEP [articolul 13, alineatul (4) al PECVR]. Pentru mai multe detalii, a se vedea alineatul 2.4.3 din acest ghid.

Regulamentul Bruxelles I (reformare) este important pentru stabilirea instanței competente să se pronunțe într-o cerere în PECVR, în sensul articolului 4 al PECVR. În acest scop, formularul de cerere tip A se referă

la normele cu privire la competență din acest regulament. Articolul 3 din PECVR – care definește cauzele transfrontaliere – face și el trimitere la acest regulament pentru stabilirea domiciliului părților. În plus, anumiți termeni utilizați în PECVR trebuie interpretați împreună cu cei din Regulamentul Bruxelles I (reformare), în special „materie civilă și comercială”, în sensul articolului 2, alineatul (1). A se vedea în continuare alineatul 2.4.1.

Alte instrumente importante pentru aplicarea PECVR sunt regulamentul privind notificarea și comunicarea actelor (regulamentul privind notificarea și comunicarea)⁽¹⁷⁾ și regulamentul privind obținerea de probe (regulamentul privind probele)⁽¹⁸⁾, care se aplică drept norme implicite în măsura în care PECVR nu include norme speciale privind notificarea și comunicarea actelor sau obținerea de probe la nivel transfrontalier. A se vedea și alineatul 2.4.2 din acest ghid.

1.5.3. Instrumentele europene SAL și SOL

Procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă ar trebui privită și în contextul obiectivului justiției civile a UE de a soluționa litigiile în cel mai bun mod posibil. Sistemele de soluționare alternativă a litigiilor (SAL) în materie de consum și litigiile întreprinderilor mici pentru care este adecvată PECVR sunt din ce în ce mai importante în statele membre. Pentru a facilita soluționarea extrajudiciară a litigiilor, directiva privind medierea din 2008⁽¹⁹⁾ prevede norme minime pentru medierea în litigiile transfrontaliere. În 2013 au fost adoptate Directiva privind SAL în materie de consum (directiva privind SAL)⁽²⁰⁾ și Regulamentul privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum (regulamentul privind SOL)⁽²¹⁾. Directiva privind SAL se aplică atât cauzelor naționale, cât și celor transfrontaliere și include norme privind entitățile și procedurile SAL, informațiile care trebuie furnizate consumatorilor și comercianților, precum și cooperarea dintre entitățile SAL și autoritățile naționale desemnate. Regulamentul privind SOL a creat platforma de soluționare online a litigiilor (*platforma SOL*), prin care pot fi prezentate reclamații în vederea soluționării de către entitățile SAL competente din plan național⁽²²⁾.

⁽¹⁷⁾ Regulamentul nr. 1393/2007.

⁽¹⁸⁾ Regulamentul nr. 1206/2001.

⁽¹⁹⁾ Directiva 2008/52/CE.

⁽²⁰⁾ Directiva 2013/11/UE.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 524/2013.

⁽²²⁾ A se vedea <http://www.odreurope.com/eu-odr-platform>

2

CAPITOLUL DOI

PECVR: Domeniul de aplicare

Domeniul de aplicare al regulamentului este definit în articolele 2 și 3 ale PECVR. Cele mai importante aspecte sunt plafonul financiar, obiectul și natura transfrontalieră. În cazul în care o cerere nu se circumscrie domeniului de aplicare al regulamentului, instanța îl informează pe reclamant în acest sens. În cazul în care reclamantul nu își retrage cererea, cauza va fi examinată în conformitate cu normele procedurale din statul membru în care se desfășoară procedura [articolul 4, alineatul (3)].

2.1. Domeniul material de aplicare al regulamentului

Regulamentul prevede cele două elemente ale domeniului material de aplicare al PECVR, și anume plafonul financiar al cererilor care pot fi formulate în cadrul procedurii și obiectul cererilor în sine. În general, cererile al căror obiect se înscrie în descrierea generală a materiei „civile și comerciale” sunt cuprinse în domeniul de aplicare, însă acest lucru este supus mai multor restricții și excluderi. Însăși expresia „civilă și comercială” a fost amplu interpretată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

2.1.1. Plafonul financiar al unei cereri europene cu valoare redusă

De la modificările aduse de Regulamentul 2015/2421 (a se vedea alineatul 1.4.3 din acest ghid), PECVR se aplică în cazul cererilor care nu depășesc 5 000 EUR. Se aplică plafoane maxime similare și în procedurile naționale privind cererile cu valoare redusă, deși valorile variază de la un stat membru la altul. Această limită se aplică și cererilor reconvenționale, iar în cazul în care o cerere reconvențională depășește plafonul, atât cererea, cât și cererea reconvențională sunt examinate în conformitate cu normele procedurale naționale [articolul 5, alineatul (7)].

Articolul 2, alineatul (1) stabilește cum trebuie determinată valoarea cererii. În primul rând, se înregistrează valoarea la data la care cererea este primită de către instanța judecătorească competentă să determine cererea. În al doilea rând, valoarea se calculează excluzând dobânzile solicitate la cererea principală, cheltuielile și alte costuri care ar putea fi adăugate cererii. Această excludere nu ar exclude o cerere individuală, de exemplu, care vizează numai plățile de dobânzi la o datorie deja plătită⁽²³⁾.

⁽²³⁾ A se vedea alineatul 4.5 de mai jos pentru implicațiile valorii cererii reconvenționale când se stabilește dacă o cerere se înscrie sau nu în domeniul de aplicare.

2.1.2. Obiectul – cereri pecuniare și nepecuniare

Spre deosebire de procedura privind somația europeană de plată, care se limitează la cererile pecuniare, în temeiul PECVR pot fi formulate cereri nepecuniare, la acestea referindu-se partea 7 a formularului de cerere; pentru completarea acesteia, a se vedea alineatul 3.2 din acest ghid. Într-o cerere nepecuniară, reclamantul ar putea avea în vedere, de exemplu, o somație pentru prevenirea unei fapte ilegale, cum ar fi încălcarea proprietății sau provocarea de daune materiale, sau ar putea urmări garantarea îndeplinirii unei obligații precum livrarea de bunuri sau îndeplinirea de alt tip a unui contract. Dacă cererea este nepecuniară, acesteia trebuie să i se atribuie o valoare care să nu depășească plafonul financiar al PECVR.

2.1.3. Obiectul – chestiunile excluse

2.1.3.1. Excluderi generale

În regulamentul sunt excluse în mod specific din domeniul material de punere în aplicare a PECVR anumite chestiuni care altfel ar putea fi considerate ca făcând parte din „materia civilă și comercială”. Acestea sunt precizate drept materie fiscală, vamală și administrativă, precum și răspunderea statului pentru acte sau omisiuni în cadrul exercitării autorității publice, cunoscute și sub denumirea de *acta iure imperii*. Dacă o cerere se referă la asemenea chestiuni, instanța care o primește va trebui, în general, să o respingă din oficiu ca nefăcând parte din

domeniul de aplicare al procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă.

2.1.3.2. Chestiunile excluse în mod specific prin articolul 2, alineatul (2)

În plus, regulamentul precizează că nu se aplică anumitor alte chestiuni specifice care ar putea fi considerate ca făcând parte din noțiunea de materie civilă și comercială. Aceste excluderi, care sunt mai ample decât cele precizate în regulamentul privind SEP și nu într-un total similar cu acestea, sunt prezentate detaliat în articolul 2, alineatul (2) și enumerate în caseta de mai jos.

- (a) starea civilă sau capacitatea juridică a persoanelor fizice;
- (b) drepturile patrimoniale rezultate din regimurile matrimoniale sau din legăturile considerate prin legea aplicabilă acestora ca având efecte comparabile căsătoriei;
- (c) obligațiile de întreținere care decurg dintr-o relație de familie, de rudenie, de căsătorie sau de alianță;
- (d) testamente și succesiuni, inclusiv obligațiile de întreținere rezultate ca urmare a unui deces;
- (e) falimente, proceduri privind lichidarea societăților insolabile sau a altor persoane juridice, acorduri amiabile, concordate și alte proceduri similare;

- (f) securitatea socială;
- (g) arbitraj;
- (h) dreptul muncii;
- (i) închirierea de bunuri imobile, cu excepția acțiunilor privind cererile având ca obiect plata unei sume de bani; sau
- (j) atingeri aduse dreptului la viață privată sau drepturilor privind personalitatea, inclusiv calomnia.

2.1.4. Obiectul – chestiunile incluse

2.1.4.1. Materia civilă și comercială – aspecte generale

Obiectul care se înscrie în domeniul material de punere în aplicare a PECVR este legat în principal de ceea ce se consideră a fi *materie civilă și comercială*. Potrivit articolului 2, alineatul (1), în ceea ce privește regulamentul, sensul acestei expresii nu depinde de instanța judecătorească implicată în evaluarea cererii și nici de dreptul național al niciunui stat membru. De asemenea, aceasta trebuie înțeleasă ca fiind în armonie cu interpretarea autonomă a cuvintelor, astfel cum sunt utilizate acestea în alte instrumente ale UE, inclusiv în Regulamentul Bruxelles I (reformare) și în regulamentul privind SEP.

2.1.4.2. Sensul expresiei „materie civilă și comercială”

Expresia nu este definită în regulament, dar se înțelege în general că se face distincție între materia comercială, pe de o parte, și chestiunile de drept public, pe de altă parte, iar Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat mai multe hotărâri care determină anvergura și efectul acestei distincții în contextul diverselor instrumente. În pofida distincției, CJUE a susținut că există anumite chestiuni de drept public care ar fi considerate totuși ca fiind incluse în sensul expresiei „materie civilă și comercială”. Acest lucru depinde într-o anumită măsură de hotărârile CJUE în interpretarea altor instrumente, în special Regulamentul Bruxelles I (reformare) și a actelor legislative anterioare acestuia. Alineatul 2.1.5 de mai jos conține detalii cu privire la aceste hotărâri.

2.1.5. Materia civilă și comercială – interpretarea de către CJUE

2.1.5.1. Un sens autonom

În mai multe cauze, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a susținut că, pentru a garanta aplicarea egală și uniformă a drepturilor și obligațiilor care decurg din instrumentele relevante, termenul „materie civilă și comercială” nu poate fi interpretat în raport cu un singur sistem juridic, ci trebuie să i se confere un sens autonom, derivat din obiectivele și sistemul legislației UE în cauză și din principiile generale care rezultă din corpusul de sisteme legislative naționale în ansamblu. Curtea a susținut, în general, că două elemente sunt relevante pentru a stabili dacă un litigiu este de natură civilă și comercială:

- obiectul litigiului, deci temeiul și natura acțiunii; și
- părțile implicate și natura relației dintre acestea.

Pentru o expunere a reflecțiilor CJUE cu privire la acest aspect, a se vedea cauza *Apostolides/Orams*⁽²⁴⁾, în care Curtea a sintetizat

astfel poziția în raport cu Regulamentul Bruxelles I [predecesorul Regulamentului Bruxelles I (reformare)]:

„... este important să se amintească faptul că, pentru a asigura, în măsura posibilului, egalitatea și uniformitatea drepturilor și obligațiilor care decurg din Regulamentul nr. 44/2001 pentru statele membre și pentru persoanele interesate, noțiunea «materie civilă și comercială» nu trebuie interpretată ca reprezentând o simplă trimitere la dreptul intern al unuia sau al altuia dintre statele în cauză. Noțiunea respectivă trebuie considerată o noțiune autonomă, care trebuie interpretată prin referire, pe de o parte, la obiectivele și la sistemul regulamentului menționat și, pe de altă parte, la principiile generale care reies din ansamblul sistemelor juridice naționale. Interpretarea autonomă a noțiunii «materie civilă și comercială» conduce la excluderea anumitor decizii judecătorești din domeniul de aplicare al Regulamentului nr 44/2001 din cauza elementelor care caracterizează natura raporturilor juridice dintre părțile în litigiu sau obiectul acestuia...”

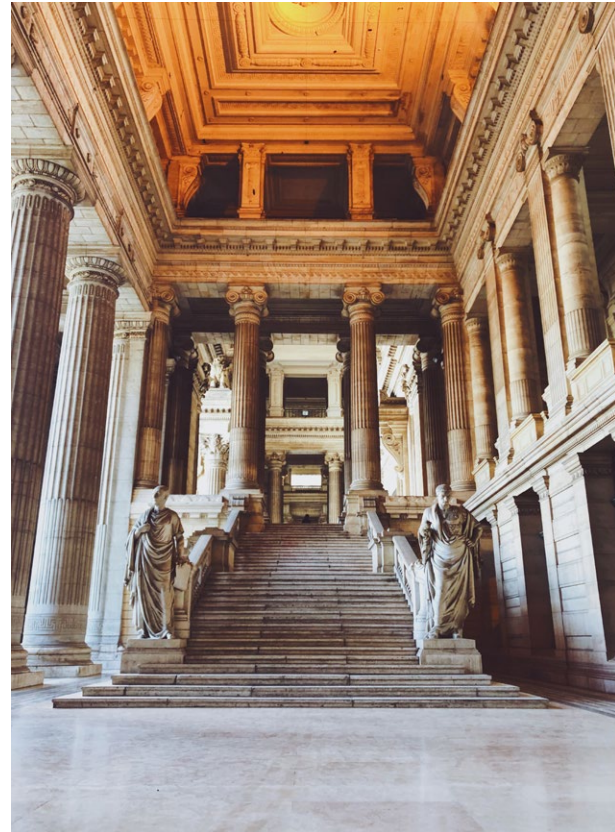
⁽²⁴⁾ (C-420/07[2009] ECR I-3571), în special în alineatele 41 și 42, în care se făcea trimitere, printre altele, la cauzele LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG-Eurocontrol, (C-29/76 [1976] ECR 1541), și cauza mai recentă Lechoritou/Dimisiotis Omospondikis Dimokratias tis Germanias, (C-292/05 [2007] ECR I-1519).

2.1.5.2. Acțiuni care implică o autoritate publică

În ceea ce privește acțiunile care implică o autoritate publică, Curtea de Justiție a precizat că o chestiune nu este de natură „civilă sau comercială” dacă vizează un litigiu dintre o autoritate publică și o persoană fizică în cazul în care prima acționează în exercitarea competențelor sale publice. Prin urmare, Curtea a făcut distincție între asemenea acțiuni, cunoscute ca *acta iure imperii*, care nu sunt incluse în niciun caz în noțiunea de „materie civilă sau comercială” în scopul PECVR, și *acta iure gestionis*, care sunt, în general, acțiuni de natură comercială întreprinse de către un stat și care sunt incluse în noțiunea respectivă. CJUE a comentat și asupra acestui aspect în cazul *Apostolides*⁽²⁵⁾, astfel:

„... Curtea a considerat că, deși anumite litigii între o autoritate publică și o persoană de drept privat pot intra în domeniul de aplicare al noțiunii respective, situația este totuși diferită atunci când autoritatea publică acționează în exercitarea puterii publice... Manifestarea prerogativelor de autoritate publică de către una dintre părțile din litigiu, prin exercitarea de către aceasta a unor puteri exorbitante în raport cu normele aplicabile în relațiile dintre particulari, exclude un asemenea litigiu din materia civilă și comercială...”

(²⁵) Citat mai sus la nota de subsol 17.

2.1.5.3. Cauze ale CJUE care ilustrează distincția

Distincția dintre cauzele care nu se înscriu în noțiunea de „materie civilă și comercială” și cele care se înscriu în aceasta nu este întotdeauna ușor de realizat în practică. CJUE a examinat acest aspect în mai multe cauze specifice, această casetă conținând exemple ale acestora.

Cereri despre care CJUE a decis că fac parte din „materia civilă și comercială”:

În *Sonntag/Waidmann* (cauza C-172/91, ECR 1993, I-1963), o cerere de despăgubire pentru accidentarea unei persoane ca urmare a unei infracțiuni este de natură civilă. Cu toate acestea, o asemenea acțiune nu se înscrie în sfera termenului „materie civilă sau comercială” dacă autorul daunei trebuie privit ca autoritate publică ce a acționat în exercitarea puterii publice (în cauza respectivă, nu s-a considerat că un profesor care supraveghea elevii „acționa în exercitarea puterii publice”).

În *Verein für Konsumenteninformation/Karl Heinz Henkel*, (cauza C-167/00, ECR 2002, I-8111), o cerere înaintată ca acțiune preventivă de către o organizație de protecție a consumatorilor pentru a împiedica un comerciant să utilizeze clauze neloiale în contractele cu persoanele fizice.

În *Gemeente Steenbergen/Baten* (cauza C-271/00, ECR 2002, I-10489), o cerere în temeiul dreptului la o cale de atac, prin care un organism public solicită recuperarea, de la o persoană de drept privat, a sumelor plătite de autoritate sub formă de asistență socială soției divorțate și copilului persoanei respective, ținând cont de faptul că temeiul și normele detaliate privind introducerea acțiunii respective sunt reglementate prin normele de drept comun privind obligațiile de întreținere. Cu toate acestea, dacă acțiunea în temeiul dreptului la o cale de atac se întemeiază pe dispozițiile prin care legislativul i-a conferit organismului public o prerogativă proprie, cererea respectivă nu poate fi considerată ca făcând parte din „materia civilă și comercială”.

În *Préservatrice foncière TIARD/Țările de Jos* (cauza C-266/01, ECR 2003, I-4867), o cerere prin care un stat solicită aplicarea, împotriva unei persoane de drept privat, a unui contract de garanție de drept privat care a fost încheiat pentru a-i permite unei terțe persoane să furnizeze o garanție impusă și definită de statul respectiv, în măsura în care relația juridică dintre creditor și garant, în temeiul contractului de garanție, nu implică exercitarea de către stat a unor puteri dincolo de cele existente în temeiul normelor aplicabile relațiilor dintre persoanele fizice.

În *Frahuil SA/Assitalia*, (cauza C-265/02, ECR 2004, I-1543), o cerere înaintată prin subrogare juridică împotriva unui importator care datora taxe vamale de către garantul care a plătit taxele respective

autorităților vamale în executarea unui contract de garanție în temeiul căruia se angajase față de autoritățile vamale să garanteze achitarea taxelor respective de către agentul de transport, pe care debitorul principal îl însărcinase inițial să achite datoria, trebuie privită ca făcând parte din „materia civilă și comercială”.

În *Apostolides* (a se vedea mai sus), o cerere de recunoaștere și executare a unei somații de plată a unor despăgubiri pentru luarea ilegală în posesie a unui teren, predarea terenului respectiv, readucerea acestuia la starea sa inițială și încetarea oricărei intervenții ilegale în cazul în care, în procedura principală, acțiunea este între persoane fizice și nu este introdusă împotriva unui comportament sau a unor acte care implică exercitarea autorității publice de către una dintre părțile cauzei, ci împotriva unor acte întreprinse de către persoane fizice.

În *Realchemie Nederland BV/Bayer CropScience AG*, (cauza 406/09, ECLI:EU:C:2011:668), o cerere de recunoaștere și executare a unei somații de plată a unei amenzi pentru asigurarea respectării unei hotărâri pronunțate în materie civilă și comercială, și anume încălcarea unui drept de proprietate intelectuală deținut ca materie de drept privat de către o societate cu răspundere limitată.

În *Pula Parking d.o.o./Sven Klaus Tederahn* (C-551/159, ECLI:EU:C:2017:193), procedurile de executare introduse de o societate deținută de o autoritate locală împotriva unei persoane fizice domiciliată într-un alt stat membru pentru recuperarea unei datorii neachitate pentru parcare a autovehiculului într-o parcare publică a cărei exploatare fusese delegată societății respective de către autoritatea respectivă, proceduri ce nu sunt sub nicio formă punitive, ci se referă strict la plata unui serviciu furnizat, trebuie considerate ca făcând parte din materia civilă și comercială.

Cereri despre care CJUE a decis că nu fac parte din „materia civilă și comercială”:

În *LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG/Eurocontrol*, a se vedea mai sus, o cerere a unei autorități publice create prin tratat internațional vizând recuperarea de la o entitate privată a taxelor pentru utilizarea echipamentelor și a serviciilor sale, în contextul în care utilizarea era obligatorie, iar taxele erau stabilite unilateral.

În *Țările de Jos/Rüffer* (C-814/79, ECR 1980, 3807), o cerere a unei autorități publice responsabile de menținerea ordinii pe apele publice în exercitarea competențelor sale publice, îndreptată împotriva unui armator pentru recuperarea costurilor suportate cu ocazia scoaterii din apele respective a unei epave în urma unei coliziuni.

În *Lechoritou/Dimosiotis Omospondikis Dimokratias tis Germanias*⁽²⁶⁾, a se vedea mai sus, o cerere a reprezentanților victimelor și ai supraviețuitorilor masacrului de război comis de forțele militare, pentru obținerea unor despăgubiri de la statul în cauză.

(26) Citat în nota 17 de mai sus.

2.2. Domeniul geografic de aplicare al regulamentului

2.2.1. Domeniul geografic general

Regulamentul privind PECVR se aplică în toate statele membre, cu excepția Danemarcei (considerentul 38).

2.2.2. Cauzele transfrontaliere

PECVR se aplică numai cauzelor definite drept „transfrontaliere”, adică acele cauze în care cel puțin una dintre părți își are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât cel în care se află instanța judecătorească sesizată prin cerere; pentru definiție, a se vedea articolul 3, alineatul (1). Considerentul (5) din Regulamentul de modificare 2015/2421 precizează că ar trebui să se considere că există o cauză transfrontalieră atunci când cel puțin una dintre părți își are

domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru *căruia îi revin obligații în temeiul prezentului regulament*, altul decât statul membru al instanței sesizate. Adăugarea expresiei „căruia îi revin obligații în temeiul prezentului regulament” sugerează că nu există o asemenea situație când partea care nu își are reședința sau domiciliul în statul instanței sesizate își are reședința obișnuită sau domiciliul în Danemarca.

În articolul 3, alineatul (3) se prevede că momentul relevant care servește drept bază pentru stabilirea caracterului transfrontalier al unei cauze este data la care instanța judecătorească competentă primește formularul de cerere. Trebuie să reținem că baza de fapt a acestei condiții trebuie precizată în cerere în partea 5 a formularului de cerere tip A.

2.2.2.1. Reclamanții din afara UE

Dată fiind definiția termenului „transfrontalier” și ținând cont de efectul dispozițiilor privind competența din Regulamentul Bruxelles I (reformare), în anumite situații, un reclamant cu domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat din afara UE poate să apeleze la PECVR împotriva unui pârât care își are domiciliul sau reședința obișnuită în UE. Situația aceasta s-ar întâlni atunci când pârâtul își are domiciliul sau reședința obișnuită într-un alt stat membru decât cel al instanței competente, deoarece, în acest caz, partea respectivă nu se află în statul în care se află instanța, întrunind astfel condițiile din articolul 3, alineatul (1).

2.2.2.2. Pârâții din afara UE

De asemenea, un reclamant cu domiciliul sau reședința obișnuită într-un alt stat membru decât cel al instanței competente poate formula o cerere în temeiul PECVR împotriva unui pârât cu domiciliul sau reședința obișnuită în afara UE. Temeiul în care o instanță din UE va putea dobândi competența în acest scop va fi cel stabilit în instrumentul UE relevant, în special Regulamentul Bruxelles I (reformare).

2.3. Aplicabilitatea în timp

Regulamentul privind PECVR se aplică în toate statele membre, cu excepția Danemarcei, de la 1 ianuarie 2009. Cu toate acestea, se poate formula o cerere în temeiul procedurii chiar dacă aceasta este anterioară datei respective, cu condiția ca obligația de la baza cererii să nu se fi prescris sau ca eventuala perioadă de limitare aplicabilă în privința cererii să nu fi expirat în temeiul dreptului aplicabil relevant. Modificările aduse de Regulamentul 2015/2421 se aplică de la 14 iulie 2017.

2.4. Aplicabilitatea altor instrumente ale UE

2.4.1. Regulamentul Bruxelles I (reformare)

2.4.1.1. Norme privind competența

Regulamentul privind PECVR nu conține norme în ceea ce privește competența. Așadar, pentru a stabili competența instanțelor judecătorești în sensul articolului 4 din PECVR, trebuie aplicate normele stabilite în Regulamentul Bruxelles I (reformare). Puteți găsi explicații suplimentare privind acest aspect din punctul de vedere al funcționării PECVR în alineatul 3.1.1 de mai jos, în secțiunea care tratează inițierea procedurii.

2.4.1.2. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești

Una dintre caracteristicile-cheie ale PECVR este eliminarea procedurii de exequatur, ceea ce înseamnă că o hotărâre pronunțată în cadrul procedurii este recunoscută și poate fi executată într-un alt stat membru al UE fără a fi nevoie ca titularul hotărârii să obțină o hotărâre de încuviințare a executării. Potrivit alineatului 1.5.1, procedura de exequatur a fost eliminată și prin Regulamentul Bruxelles I (reformare), dar motivele refuzării invocării într-o procedură națională sunt mai extinse în Regulamentul Bruxelles I (reformare). Regulamentul prevede o procedură separată pentru executare, iar aceasta este explicată în acest ghid în alineatul 8.2, în capitolul care se referă la subiectul

respectiv. Trebuie menționat că dispozițiile din Regulamentul Bruxelles I (reformare) privind recunoașterea și executarea rămân disponibile pentru utilizare în scopul executării unei hotărâri pronunțate în temeiul PECVR, alegerea procedurii de utilizat revenindu-i persoanei care a câștigat procesul.

2.4.2. Regulamentul privind notificarea și comunicarea și regulamentul privind probele

Fiecare dintre aceste regulamente este aplicabil în cazul PECVR, deoarece ele se aplică în general procedurilor civile în cadrul cărora este necesară transmiterea de documente dintr-un stat membru al UE în altul și trebuie obținute probe într-un stat membru al UE din altul (a se vedea și alineatul 1.5.2 din acest ghid). Cu toate acestea, regulamentul privind PECVR conține anumite dispoziții referitoare atât la notificarea și comunicarea actelor, cât și la obținerea probelor, dispoziții care prevalează asupra dispozițiilor generale din celelalte instrumente (articolele 13, respectiv 9). De asemenea, acesta se referă la anumite dispoziții privind notificarea și comunicarea actelor incluse în regulamentul privind SEP, care prevalează și ele asupra normelor din regulamentul privind notificarea și comunicarea în măsura în care diferă de acestea [articolul 13, alineatul (4)].

2.4.3. Regulamentul privind TEE și regulamentul privind SEP

2.4.3.1. Asemănări și deosebiri față de PECVR

Într-o anumită măsură, aceste două regulamente pot fi grupate împreună cu PECVR, deoarece au în comun unele caracteristici-cheie, precum norme simplificate privind recunoașterea și executarea prin eliminarea procedurii de exequatur și prevederea controlului jurisdicțional al hotărârilor pronunțate și a certificatelor emise în temeiul procedurilor respective dacă nu s-au întrunit anumite standarde minime. În acest scop, pe lângă aspectele privind notificarea și comunicarea menționate în subparagraful anterior, regulamentul privind PECVR „împrumută” de la regulamentul privind TEE anumite norme referitoare la controlul jurisdicțional al hotărârilor care se aplică în cazul PECVR.

O altă caracteristică comună a acestor trei regulamente este faptul că ele pun în practică principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor în materie civilă. Principalul lor obiectiv este de a simplifica și a accelera recunoașterea și aplicarea în plan transfrontalier a drepturilor creditorilor în Uniunea Europeană. În acest sens, ele contribuie atât la crearea unui spațiu veritabil al justiției în Uniunea Europeană, cât și la punerea în aplicare a pieței unice. Fiecare dintre regulamente are alt domeniu de aplicare – nu toate se pot folosi în fiecare cauză civilă transfrontalieră.

În plus, deși există similarități între cele trei regulamente, există o diferență foarte importantă. PECVR, spre deosebire de TEE și SEP, se referă atât la cauzele contestate, cât și în cele necontestate. Prin urmare, este necesar ca reclamantul care are în vedere o acțiune să decidă, de la început, care procedură este cea mai potrivită, iar decizia respectivă va depinde foarte mult de circumstanțele concrete ale fiecărei cauze, în special de probabilitatea ca respectiva cerere să fie sau nu contestată și, bineînțeles, de valoarea cererii în cauză.

2.4.3.2. Comparație între utilizarea TEE, a SEP și a PECVR

TEE – această procedură este adecvată numai când este nevoie de executarea unei hotărâri într-o cauză necontestată, ca urmare a unei tranzacții judiciare sau în cazul în care se stabilește o obligație ca instrument autentic executoriu în statul membru de origine. Ce anume înseamnă o cauză necontestată în acest sens se definește în regulamentul privind TEE; în principiu, aceasta este o cauză în care nu s-a prezentat niciun fel de contestație și hotărârea este pronunțată în lipsă sau o cauză în care contestația prezentată inițial a fost retrasă.

SEP – această procedură este adecvată în mod deosebit pentru un reclamant care formulează o cerere în cazul în care nu există o contestație a cererii; reclamantul transmite cererea către instanță, iar aceasta, dacă acceptă cererea, emite ordinul și i-l comunică părâtului, care poate apoi să formuleze o opoziție, însă nu există nicio procedură ulterioară în instanță în cadrul SEP deoarece, dacă părâtul se opune

acordării ordinului, cauza încetează a mai fi tratată în cadrul SEP, urmând a fi tratată conform normelor obișnuite de procedură civilă; dacă părâtul nu se opune ordinului în momentul notificării acestuia, reclamantul poate lua eventualele măsuri executorii necesare pentru garantarea plății. Această procedură se pretează în special la utilizarea de către reclamânții care au mai multe cereri, cum este cazul întreprinderilor de furnizare a energiei și al altor întreprinderi similare care formulează cereri împotriva clienților rău-platnici.

Deși TEE și SEP au un domeniu de aplicare similar, diferența dintre ele este că un TEE certifică rezultatul unei proceduri naționale ca fiind adecvat pentru executarea într-un alt stat membru, în timp ce SEP este o procedură independentă la nivelul UE, aplicată, în linii mari, în același mod în toate statele membre. Un creditor trebuie să decidă pe care dintre acestea să le folosească în demersul aferent unei cereri care va fi sau este susceptibilă de a fi contestată. SEP este utilă în special unui creditor care dorește să formuleze cereri în mai multe state membre, deoarece acesta are de înțeles o singură procedură, nu procedurile diferite din sistemele naționale ale fiecărui stat membru relevant.

PECVR – trebuie făcută distincție între aceasta și celelalte două proceduri, deoarece aceasta este disponibilă atât pentru cauze contestate, cât și pentru cauze necontestate cu condiția ca valoarea cererii să nu depășească 5 000 EUR; prin urmare, procedura este disponibilă pentru cauzele transfrontaliere care presupun o asemenea cerere. Dacă un reclamant consideră că nu există contestație, opțiunea

de a utiliza SEP poate fi preferabilă, aceasta fiind singura procedură independentă la nivelul UE disponibilă pentru cererile transfrontaliere cu o valoare de peste 5 000 EUR.

2.4.4. Alte instrumente ale UE

Trebuie să reținem că există diverse instrumente ale UE care se aplică cererilor vizate de PECVR în propriile lor termene, datorită domeniului material de aplicare al regulamentului. Două exemple sunt Regulamentul Roma I și Regulamentul Roma II privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, respectiv necontractuale. Normele stabilite în unul dintre aceste regulamente vor determina legea aplicabilă unei cereri care face obiectul PECVR, precum și unei cereri care face obiectul oricărei alte proceduri.

Cei care tratează cereri în cadrul PECVR vor trebui să rețină, de asemenea, că, în funcție de obiectul specific al cererii, pot exista alte instrumente ale UE aplicabile obiectului respectiv. De exemplu, o cerere se poate înscrie în domeniul de aplicare al instrumentelor UE pentru protecția consumatorilor, iar în acest caz, dispozițiile acestora pot influența drepturile și obligațiile părților la cerere în cazul contestării. În alineatul 1.5.3 din acest ghid au fost subliniate normele privind SAL și SOL și s-a menționat posibilitatea de a transmite o cerere din partea unui consumator prin intermediul platformei SOL, dacă este cazul.

2.5. Relația cu dreptul intern

2.5.1. Dreptul procedural intern

Dreptul intern joacă un dublu rol în PECVR. În primul rând, în ceea ce privește procedura în sine, regulamentul precizează că, exceptând prevederile regulamentului, PECVR trebuie reglementată de dreptul procedural al statului membru în care se desfășoară procedura (articolul 26). În al doilea rând, regulamentul conține prevederi specifice pentru aplicarea dreptului intern la anumite etape ale procedurii; ca exemple putem menționa existența sau absența unei căi de atac în urma unei hotărâri în temeiul PECVR (articolul 17) și situația în care o cerere reconvențională depășește plafonul financiar pentru o cerere europeană cu valoare redusă⁽²⁷⁾. În al doilea rând, dreptul procedural intern va trebui aplicat și ținând cont de obiectivele procedurii definite în considerentul (7) al regulamentului. Trebuie să reținem că dreptul procedural intern nu ar trebui aplicat în contradictoriu cu PECVR, ci ar trebui aplicat astfel încât să faciliteze realizarea scopurilor PECVR.

⁽²⁷⁾ A se vedea alineatul 9.2 de mai jos pentru informațiile care trebuie furnizate în legătură cu dreptul procedural intern în scopul PECVR.

Această idee este exprimată și în jurisprudența CJUE în legătură cu o dispoziție similară a regulamentului privind SEP. În ceea ce privește dispoziția din regulamentul respectiv și dispozițiile din dreptul intern privind costurile și taxele judiciare, CJUE a hotărât că se poate aplica dreptul intern, cu condiția ca normele respective să nu fie mai puțin favorabile decât cele care reglementează acțiunile interne similare și să nu facă imposibilă sau excesiv de dificilă în practică exercitarea drepturilor conferite prin dreptul Uniunii Europene (cauza C-215/11 *wona Szyrocka/SiGer Technologie GmbH*, ECLI:EU:C:2012:794). În aceeași cauză, CJUE a hotărât că o normă internă privind partajarea costurilor în cazul în care reclamantului i se aprobă numai parțial cererea nu contrazice regula „partea perdantă plătește” din articolul 16 al PECVR, cât timp norma respectivă nu este mai puțin favorabilă decât pentru cauzele naționale și nu descurajează reclamantul de la utilizarea PECVR (cauza C-554/17 *Rebecka Jonsson/Société du Journal L'Est Républicain*, ECLI:EU:C:2019:124).

2.5.2. Dreptul material intern

Pe lângă această situație procedurală generală, dreptul material intern va trebui aplicat, cel mai probabil, obiectului oricărei cereri. Cu toate acestea, dreptul aplicabil poate să nu fie cel al statului membru al instanței judecătorești sesizate prin cerere, în funcție de dreptul care trebuie aplicat conform normelor relevante ale instrumentelor juridice aplicabile.

3

CAPITOLUL TREI

Inițierea procedurii

3.1. Inițierea și asistența practică

În conformitate cu articolul 4, reclamantul inițiază procedura prin completarea formularului de cerere tip a (anexa 1) și prin depunerea acestuia la instanța competentă (a se vedea alineatul 3.2 privind instanța competentă). Formularul de cerere ar trebui să fie disponibil la toate instanțele și să fie pus la dispoziție prin intermediul site-urilor web naționale relevante [articolul 4, alineatul (5)]. Formularul trebuie trimis prin poștă sau prin orice alt mijloc de comunicare, precum fax sau e-mail, acceptat de statul membru în care s-a inițiat procedura. Pe portalul e-justiție sunt disponibile informații privind modalitatea de depunere sau de trimitere a formularului de cerere la instanța statului membru sesizat.

Deoarece, în temeiul articolului 11 din regulament, statele membre au datoria de a asigura faptul că părțile pot primi asistență practică pentru completarea formularelor, asistența respectivă ar trebui să fie disponibilă în toate statele membre atât pentru completarea formularului de cerere, cât și pentru completarea tuturor celorlalte formulare. Asistența practică este cu atât mai importantă cu cât nu este obligatorie reprezentarea de către un avocat sau un alt reprezentant al profesiei juridice (articolul 10). Articolul 11 precizează că asistența practică cuprinde și informații generale referitoare la instanțele din statele membre care sunt competente să pronunțe o hotărâre. Asistența trebuie furnizată gratuit. Această dispoziție nu le impune statelor membre să furnizeze asistență judiciară sau asistență juridică sub forma unei evaluări juridice

a unui caz particular. În statele membre se aplică dispozițiile obișnuite privind asistența judiciară. Organizarea asistenței practice variază de la un stat membru la altul. În multe state membre, Centrul European al Consumatorilor (ECC) joacă un rol în asigurarea consultanței cu privire la procedură. Asistența practică pentru completarea formularelor poate fi disponibilă și în cadrul instanței. În conformitate cu articolul 25, alineatul (1), punctul (c), Comisiei Europene trebuie să i se furnizeze informații privind organizarea asistenței practice. Aceste informații sunt puse la dispoziție pe portalul e-justiție.

3.2. Instanța competentă

Formularul de cerere trebuie depus la instanța din statul membru care deține competența internațională (a se vedea alineatul 3.2.1) și competența locală (a se vedea alineatul 2.2.2) în conformitate cu articolul 4, alineatul (1).

3.2.1. Normele UE privind competența – Bruxelles I (reformare)

Normele aplicabile sunt cele stabilite în Regulamentul Bruxelles I (reformare). Acest lucru înseamnă că, pentru a stabili cărei instanțe ar trebui să i se trimită o cerere, va trebui să se stabilească mai întâi ce normă sau norme în materie de competență se aplică în cazul litigiului de la baza cererii. Norma sau normele de aplicat vor depinde de faptele exacte ale fiecărei situații, una dintre distincțiile de bază fiind dacă

cererea pornește dintr-o obligație contractuală sau dintr-o obligație necontractuală, precum o obligație care rezultă dintr-o culpă sau neglijență a părâtului care i-a produs reclamantului pierderi, vătămare sau daune.

Partea 4 a formularului de cerere conține o listă neexhaustivă a temeiurilor de competență și linkuri la secțiunea relevantă de pe portalul e-justiție care se referă la Regulamentul Bruxelles I (reformare).

3.2.1.1. Competența în cauzele în care sunt implicați consumatori

În Regulamentul Bruxelles I (reformare) există norme speciale privind competența aplicabile cauzelor în care sunt implicați consumatori. Consumatorul este definit ca fiind o persoană care nu acționează în scopuri de afaceri. În anumite circumstanțe, consumatorul poate avea dreptul de a depune cererea la o instanță din staul membru în care acesta își are domiciliul sau reședința obișnuită și care deține competența de a trata o cerere europeană cu valoare redusă în conformitate cu normele naționale. În numeroase cazuri, aceasta va fi o instanță din orașul în care locuiește acesta. Acest lucru este important și pentru alte tipuri de cauze în care sunt implicați consumatori, inclusiv pentru o cerere formulată de către o întreprindere împotriva unui consumator, de către un consumator persoană fizică împotriva altui consumator, precum și pentru cereri între întreprinderi.

Normele din Bruxelles I (reformare) privind competența în cazul consumatorilor

Articolele 17-19 din Regulamentul Bruxelles I (reformare) conțin norme speciale pentru competența în materia contractelor încheiate de consumatori.

Dacă un contract:

- se referă la vânzarea de bunuri în rate egale, fie și eșalonate;
- este un împrumut sau alt credit rambursabil în rate egale; sau
- a fost încheiat de către consumator cu o întreprindere care desfășoară activități de afaceri în statul membru în care își are domiciliul consumatorul sau își direcționează activitățile de acest tip spre statul respectiv prin orice mijloace, inclusiv prin publicitate

consumatorul poate depune o cerere în temeiul contractului fie:

- la instanțele din statul membru în care își are domiciliul întreprinderea; fie
- la instanțele din locul în care își are domiciliul consumatorul

iar întreprinderea poate depune o cerere în temeiul contractului împotriva consumatorului numai în instanțele din locul în care își are domiciliul consumatorul. În oricare dintre cazuri, se poate introduce o cerere reconvențională în instanța sesizată cu o cerere inițială.

Nu este posibilă modificarea acestor dispoziții privind competența printr-un acord între consumator și întreprindere decât dacă:

- acordul este încheiat ulterior nașterii litigiului care face obiectul cererii;
- acordul respectiv îi permite consumatorului să depună o cerere și la alte instanțe decât cele indicate în norme; sau
- acordul este între un consumator și o întreprindere, ambii domiciliați în același stat membru, iar acordul conferă competență instanțelor din statul membru respectiv și nu contravine legilor statului respectiv.

Note:

1. În cazul în care contractul din care rezultă cererea a fost încheiat între un consumator și o întreprindere care, deși nu își are domiciliul în același stat membru ca și consumatorul, are o filială sau o unitate în unul dintre statele membre, iar litigiul rezultă din activitățile filialei, ale agenției sau ale unității, se

consideră că întreprinderea își are domiciliul în același stat membru ca și consumatorul.

2. Normele speciale în materie de consum nu se aplică, în general, contractelor pentru transport; acestea se aplică însă contractelor cu preț global care prevăd o combinație de călătorie și cazare, cum sunt, de exemplu, pachetele de vacanță.
3. Criteriul desfășurării unei activități de afaceri într-un anumit stat membru a fost clarificat de CJUE în ceea ce privește contractele încheiate pe internet sau întreprinderile care atrag clienți prin intermediul site-urilor web ale acestora. O cauză de referință este C-585/08, *Pammer și Alpenhof*, ECLI:EU:C:2010:740. Printre cerințele privind direcționarea activităților către statele membre ale consumatorilor se numără cerința ca limba utilizată să fie alta decât cea de la domiciliul întreprinderii, existența unor indicații de acces la întreprindere din celălalt stat, moneda care se poate utiliza pentru tranzacții, numerele de telefon cu prefix internațional, utilizarea unui nume de domeniu de nivel superior și alte dovezi care indică faptul că respectivul comerciant își direcționează activitățile către alte state membre, inclusiv către statul consumatorului.

3.2.2. Normele locale sau „interne” privind competența

Competența instanței locale este determinată de normele interne ale statului membru sesizat. În unele state membre este desemnată o anumită instanță care să trateze cererile europene cu valoare redusă, iar în altele se aplică normele obișnuite privind competența teritorială și competența în materia respectivă. Informațiile relevante privind instanța competentă (instanțele competente) din statele membre sunt disponibile pe portalul e-justiție.

3.3. Utilizarea formularului de cerere

Așa cum am mai spus în acest ghid, procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă este menită să fie, în esență, o procedură scrisă. Prin urmare, procedura trebuie inițiată folosind formularul de cerere prevăzut de regulament și disponibil în anexa I la acesta ca formularul de cerere tip A (a se vedea alineatul 3.1 din acest ghid). Pe lângă informațiile disponibile pe portalul e-justiție, formularul de cerere în sine conține, în întreg cuprinsul său, indicații privind datele care trebuie completate de către reclamant, iar aceste indicații trebuie urmate cu strictețe. Există însă două aspecte specifice care impun atenție specială, și anume evaluarea cererii în sine și tratamentul aplicat dobânzii în contextul cererii.

3.3.1. Evaluarea cererii

3.3.1.1. Expriarea cererii

Evaluarea temeiului și a sumei cererii este necesară pentru completarea părții 8 din formularul tip A – „*Detalii privind cererea*”, unde se exprimă cererea – precum și pentru a stabili dacă cererea se încadrează într-adevăr în plafonul financiar al PECVR. În ceea ce privește primul aspect, este foarte important ca fiecare element separat al cererii și temeiul acesteia să fie exprimate cât mai clar posibil, ținând cont de faptul că pârâtul poate încerca să conteste cererea. Motivele de fapt ale cererii, care se completează în caseta 8 a formularului de cerere, trebuie susținute cu toate dovezile scrise necesare pentru a-i permite instanței care primește cererea să determine valoarea cererii, temeiul cererii și dovezile de la baza cererii. În caz contrar, există riscul ca instanța să respingă cererea ca nefondată sau cel puțin să solicite reclamantului informații suplimentare, ceea ce consumă timp și întârzie procedura.

3.3.1.2. Valoarea cererii

În ceea ce privește valoarea cererii, trebuie reținut faptul că plafonul financiar se aplică excluzând toate cheltuielile și alte costuri, precum și dobânzile care se adaugă la pretenția principală. Dacă există mai multe elemente în pretenția principală, acestea trebuie enunțate separat, dar dacă valoarea tuturor elementelor luate împreună depășește plafonul

financiar, stabilit în prezent la 5 000 EUR, cererea nu se va încadra în domeniul de aplicare al PECVR.

3.3.2. Tratatamentul dobânzii

Deși cererea se evaluează fără a lua în calcul dobânda pretinsă, trebuie totuși precizată suma sau rata dobânzii, precum și baza pe care s-a acumulat sau se acumulează dobânda la pretenția principală, iar acest lucru trebuie indicat în caseta 7, la punctul 7.4. Cu toate acestea, dacă cererea în sine are la bază o cerință de plată a dobânzii, acest lucru va trebui precizat la punctul 7.1, iar valoarea cererii va fi evaluată pe baza respectivei pretenții principale, cu toate că se referă la dobândă. Un exemplu de asemenea situație ar putea fi dacă cererea principală vizează dobânda la un împrumut a cărui sumă principală a fost rambursată de către părât.

3.4. Costul depunerii cererii

În majoritatea statelor membre, instanțele încasează o taxă pentru acceptarea unei cereri în temeiul PECVR și nu prelucrează cererea decât după achitarea taxei. Acest lucru înseamnă că în primul rând trebuie să se stabilească dacă instanța căreia i se va trimite cererea, adică instanța competentă conform normelor UE și interne, solicită plata unei taxe pentru depunerea cererii. Dacă da, următorul pas este să se stabilească valoarea taxei și modalitatea de plată. Aceste informații pot fi accesibile și ele pe site-urile web locale, precum și pe portalul

e-justiție. În conformitate cu articolul 15a, taxele judiciare trebuie să fie proporționale și să nu depășească taxele aplicate pentru proceduri interne comparabile. Ar trebui să fie disponibile modalități de plată la distanță, fie (a) prin virament bancar; fie (b) cu card de credit sau de debit; fie (c) prin debitare directă a contului bancar al reclamantului.

3.5. Anexele la formularul de cerere

Deoarece PECVR este menită a fi, în esență, o procedură scrisă, împreună cu formularul de cerere trebuie trimise toate materialele doveditoare necesare sub formă de documente justificative. Aceste materiale sunt necesare pentru a susține valoarea cererii, motivele cererii și dovezile invocate în cazul în care este contestată cererea, ținând cont că PECVR se aplică atât cauzelor contestate, cât și celor necontestate. Toate acestea sunt descrise în articolul 4, alineatul (1) al regulamentului și în partea 8 a formularului de cerere. Deși instanța poate solicita informații suplimentare din partea reclamantului (a se vedea alineatul 5.2 de mai jos cu privire la acestea), dacă informațiile primite împreună cu formularul de cerere, luate împreună cu cele precizate în formularul de cerere în sine, sunt insuficiente pentru a motiva cererea, există riscul respingerii cererii; prin urmare, este de preferat să se trimită toate informațiile relevante în momentul depunerii cererii, reținând permanent eventuala necesitate de traducere a cererii, cu costurile aferente.

3.6. Trimiterea cererii către instanță

În articolul 4, alineatul (1), regulamentul precizează clar că cererea se poate trimite prin poștă sau prin orice alt mijloc de comunicare, precum fax sau e-mail, acceptat de statul membru în care se inițiază procedura. Informațiile privind mijloacele acceptate de statul membru sesizat sunt disponibile pe portalul e-justiție.

Reclamanții trebuie să aibă grijă să stabilească ce fel de materiale doveditoare va necesita instanța și sub ce formă, în special documentele și alte materiale care ar putea fi utilizate ca dovezi. Nu toate instanțele acceptă copii scanate sau de altă natură ale materialelor doveditoare, iar o instanță poate necesita documente originale conform normelor sale interne în materie de probe. Prin urmare, în funcție de poziția exactă în acest sens, chiar dacă o instanță ar putea să accepte cererea în format electronic, este posibil ca materialele doveditoare să nu poată fi trimise pe cale electronică, așadar ar fi logic ca formularul de cerere să fie trimis împreună cu materialele doveditoare printr-un alt mijloc acceptat de instanță.

3.7. Limba

În temeiul articolului 6, alineatul (1), formularul de cerere trebuie trimis într-o limbă a instanței, condiție aplicabilă și descrierii documentelor justificative din partea 8.2 a formularului de cerere. A se vedea, de asemenea, alineatul 4.7 de mai jos cu privire la celelalte formulare și

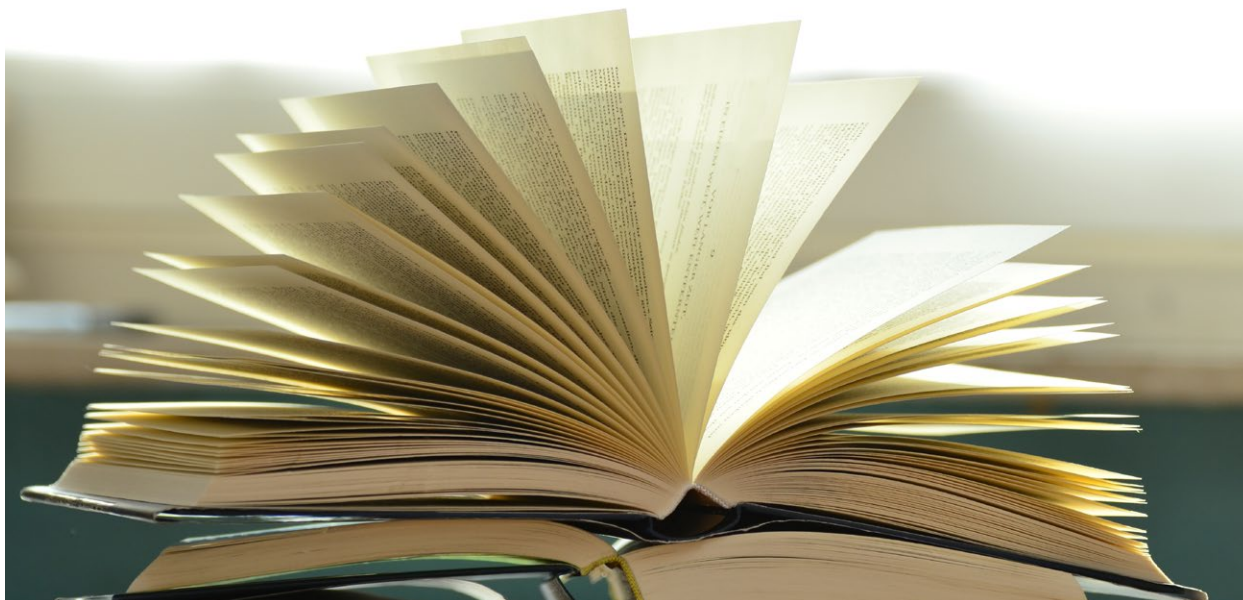
documente. Este necesară atenție pentru selectarea limbii adecvate în statele membre în care există mai multe limbi „oficiale”. Unele state membre sunt pregătite să accepte cereri și în altă limbă decât limba „oficială”. De asemenea, trebuie reținut faptul că pârâtul are dreptul de a refuza notificarea sau comunicarea formularului de cerere și a documentelor dacă nu sunt întrunite cerințele relevante privind limba; acest aspect este explicat mai pe larg la alineatul 4.2. Formularul de cerere este disponibil în toate limbile oficiale ale UE pe portalul e-justiție și sunt disponibile instrumente de traducere dacă formularul se completează în altă limbă. Trebuie reținut faptul că, dacă este necesară traducerea în scopul articolului 6, alineatul (3), responsabilitatea pentru asigurarea traducerii și costurile aferente îi revin părții desemnate de către instanță. Același lucru este valabil și în cazul în care o parte a refuzat să accepte notificarea sau comunicarea unui document pe motiv că acesta nu este în limba corectă conform articolului 6, alineatul (3).

3.8. Tranzacțiile judiciare

Procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă este, în esență, o procedură scrisă derulată folosind formulare standard, în cadrul căreia, pe lângă asigurarea respectării termenelor, analizarea faptelor și a dovezilor și alte sarcini administrative, interacțiunea dintre instanță și părți poate fi limitată. Cu toate acestea, conform articolului 12, alineatul (3), instanța are datoria de a încerca să determine părțile să ajungă la o înțelegere. Dacă are loc o dezbatere orală în conformitate cu articolul 5, alineatul (1) și cu articolul 8 (a se vedea alineatele 5.3

și 5.5 din acest ghid), aceasta ar oferi o bună ocazie de a încerca să se ajungă la o înțelegere. Această datorie nu se limitează însă la dezbaterile orale, ci acoperă în întregime procedurile cu privire la cereri și la cererile reconvenționale.

O tranzacție judiciară aprobată sau încheiată în fața unei instanțe judecătorești pe parcursul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă și executorie în statul membru în care s-a desfășurat procedura va fi recunoscută și executată în celelalte state membre, în conformitate cu articolul 23a (a se vedea, în continuare, alineatul 8.6).

4

CAPITOLUL PATRU

Procedura ulterioară primirii cererii de către instanță

4.1. Rectificarea sau completarea de către reclamant a formularului de cerere

4.1.1. Instanța verifică formularul de cerere

Primul lucru pe care trebuie să îl facă instanța în momentul primirii formularului de cerere și a materialelor doveditoare, înainte de a notifica sau comunica părâtului actele, este să verifice dacă formularul a fost completat corect în conformitate cu cerințele regulamentului. În caz contrar, cu excepția situației în care instanța consideră de la început că cererea este nefondată sau complet inadmisibilă, situație în care aceasta poate respinge cererea, instanța îi poate solicita reclamantului să completeze sau să rectifice formularul de cerere ori să furnizeze informații sau documente suplimentare. Instanța va informa reclamantul cu privire la respingerea respectivă și la eventuala disponibilitate a unei căi de atac împotriva respingerii. Aceste aspecte sunt stabilite în articolul 4, alineatul (4).

4.1.2. Instanța informează reclamantul dacă cererea nu se circumscrie domeniului de aplicare al PECVR

Dacă instanța concluzionează că cererea nu se circumscrie domeniului de aplicare al regulamentului, cum ar fi în cazul în care aceasta se referă la un obiect care nu poate reprezenta temeiul unei cereri în conformitate cu PECVR sau dacă valoarea cererii depășește plafonul financiar al PECVR, în temeiul articolului 4, alineatul (3), instanța trebuie să anunțe reclamantul cu privire la acest lucru⁽²⁸⁾. Reclamantul poate decide apoi să retragă cererea sau, dacă nu face acest lucru, instanța este obligată să o examineze în conformitate cu procedura internă relevantă.

4.1.3. Solicitarea ca reclamantul să completeze sau să rectifice formularul de cerere

O asemenea solicitare trebuie formulată folosind formularul B prevăzut de regulament. Formularul se poate folosi și în cazul în care formularul de cerere nu a fost trimis în limba instanței, pentru a-i solicita reclamantului să furnizeze un formular în limba corectă. În formular, instanța stabilește termenul până la care reclamantul trebuie să furnizeze informațiile cerute sau să returneze formularul rectificat. Articolul 14, alineatul (2)

⁽²⁸⁾ Dacă instanța decide să accepte cererea, dar să o examineze în conformitate cu procedura internă relevantă, aceasta trebuie să anunțe reclamantul cu privire la această decizie, iar unele state membre au prevăzut un formular și în acest scop. La nivel mai general, în unele state membre au fost prevăzute formulare de utilizat în legătură cu PECVR în plus față de cele prevăzute de regulament.

din regulament prevede că acest termen poate fi prorogat de instanță în situații excepționale. Dacă reclamantul nu respectă termenul sau dacă formularul nu este completat corect sau în limba adecvată nici de această dată, cererea poate fi respinsă. Efectul respingerii în acest temei este de a nu decide conținutul cererii, care se poate reface sub forma unei cereri europene cu valoare redusă sau în conformitate cu procedura internă adecvată.

4.2. Trimiterea către pârât a formularului de cerere

4.2.1. Instanța trimite o copie a formularului de cerere tip A și a formularului de cerere tip C

După ce instanța a decis că cererea poate fi examinată ca cerere europeană cu valoare redusă, fie în forma sa depusă inițial de către reclamant, fie după rectificarea formularului de cerere sau furnizarea de informații sau documente suplimentare de către reclamant, instanța îi trimite pârâtului o copie a formularului de cerere și a documentelor justificative, împreună cu formularul C, a cărei primă parte trebuie completată de către instanță⁽²⁹⁾.

4.2.2. Termenul

Instanța este obligată să îi trimită pârâtului aceste documente în termen de 14 zile de la primirea formularului de cerere completat corect în scopul PECVR. Termenul respectiv curge fie de la data inițială a primirii formularului, dacă acesta nu a necesitat rectificare sau transmiterea de informații suplimentare, fie de la o dată ulterioară adecvată ținând cont de termenul stabilit pentru solicitarea ca reclamantul să rectifice sau să completeze formularul ori să furnizeze informații suplimentare.

4.2.3. Metodele de notificare sau comunicare

4.2.3.1. Notificarea și comunicarea prin poștă sau în format electronic

În conformitate cu articolul 13, alineatul (1), instanța trebuie să trimită formularul C împreună cu copia formularului de cerere și a documentelor justificative prin una dintre următoarele metode:

- (a) prin poștă; sau⁽³⁰⁾
- (b) prin mijloace electronice:

⁽²⁹⁾ Este necesară atenție cu privire la limba formularelor – a se vedea alineatul 4.2.3 în ceea ce privește cerințele de notificare și comunicare; unele instanțe trimit formularele atât în limba instanței, cât și în limba destinatarului.

⁽³⁰⁾ Dacă notificarea sau comunicarea trebuie efectuată în alt stat membru, documentele trebuie trimise în respectul stat membru în conformitate cu regulamentul privind notificarea și comunicarea.

- (i) atunci când astfel de mijloace sunt disponibile din punct de vedere tehnic și admisibile în conformitate cu normele de procedură ale statului membru în care se desfășoară procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă și, în cazul în care partea care este destinatarul actului își are domiciliul sau reședința obișnuită în alt stat membru, în conformitate cu normele de procedură ale respectivului stat membru; și
- (ii) atunci când destinatarul actului a acceptat în prealabil în mod expres faptul că actele îi pot fi comunicate sau notificate prin mijloace electronice sau are, în conformitate cu normele de procedură ale statului membru în care partea respectivă își are domiciliul sau reședința obișnuită, obligația legală de a accepta metoda specifică de comunicare sau notificare respectivă.

Notificarea sau comunicarea prin poștă sau prin mijloace electronice trebuie atestată printr-o confirmare de primire care include data primirii.

4.2.3.2. Alte comunicări

În conformitate cu articolul 13, alineatul (2), alte comunicări scrise între instanță și părți sau alte persoane implicate în procedură se efectuează prin mijloace electronice, cu confirmare de primire, în cazul în care astfel de mijloace sunt disponibile din punct de vedere tehnic și admisibile în statul membru în care se desfășoară procedura, cu condiția ca partea sau persoana în cauză să fi acceptat astfel de mijloace de comunicare sau să aibă, în conformitate cu normele de procedură ale

statului membru în care partea sau persoana în cauză își are domiciliul sau reședința obișnuită, obligația legală de a accepta astfel de mijloace de comunicare. Formularul de cerere tip A, partea 10 și formularul de răspuns tip C, partea 7 conțin întrebări cu privire la acest aspect.

4.2.3.3. Normele implicite privind notificarea și comunicarea

Dacă nu este posibilă notificarea sau comunicarea prin poștă sau prin mijloace electronice în sensul articolului 13, alineatul (1), articolul 13, alineatul (4) prevede aplicarea normelor din articolul 13 sau 14 din regulamentul privind SEP. Pentru mai multe detalii privind aceste norme implicite, a se consulta caseta de pe pagina următoare privind notificarea sau comunicarea.

4.2.3.3.1. Normele implicite privind notificarea și comunicarea actelor în conformitate cu articolele 13 și 14 din regulamentul privind SEP

Comunicarea sau notificarea însoțită de confirmarea de primire de către destinatar sau de către un reprezentant al destinatarului

Pe scurt, metodele de comunicare sau notificare cu confirmare de primire precizate în articolul 13 din regulamentul privind SEP permit:

- comunicarea sau notificarea personală, destinatarul semnând o confirmare de primire;
- declarația persoanei competente care a efectuat comunicarea sau notificarea, cu mențiunea că destinatarul a primit actul sau că a refuzat să îl primească fără niciun motiv legitim⁽³¹⁾;
- comunicare sau notificare prin poștă atestată printr-o confirmare de primire semnată de către destinatar;
- comunicarea sau notificarea prin mijloace electronice, destinatarul semnând o confirmare de primire.

Comunicarea sau notificarea neînsoțită de confirmarea de primire de către destinatar sau de către un reprezentant al destinatarului

Tot astfel, metodele de comunicare sau notificare fără confirmare de primire precizate în articolul 14 din regulamentul privind SEP permit:

- comunicarea sau notificarea, la adresa personală a destinatarului, unor persoane care locuiesc la aceeași adresă ca acesta sau care sunt angajate la această adresă;
- în cazul în care destinatarul este un lucrător care desfășoară o activitate independentă sau o persoană juridică, comunicarea sau notificarea trebuie efectuată și în localurile comerciale ale destinatarului, unor persoane angajate ale destinatarului;
- depunerea documentului în cutia poștală a destinatarului;
- depunerea documentului la un oficiu poștal sau la autoritatea publică competentă și comunicare scrisă cu privire la această depunere în cutia poștală a destinatarului, în care să se menționeze clar natura juridică a actului sau faptul că este echivalentă cu o notificare sau comunicare și că de la această dată încep să curgă termenele.

⁽³¹⁾ În acest caz trebuie reținut în special dreptul de a refuza notificarea sau comunicarea în temeiul articolului 8 din regulamentul privind notificarea și comunicarea [Regulamentul (CE) 1393/2007] dacă documentele nu sunt într-o limbă pe care destinatarul o înțelege sau în limba oficială ori într-una dintre limbile oficiale ale locului în care se efectuează notificarea sau comunicarea sau dacă documentele nu sunt însoțite de o traducere într-o asemenea limbă; a se vedea și considerentul (12) la regulament; acest lucru nu înseamnă însă că părătul are dreptul de a refuza comunicarea sau notificarea unui document care nu este într-o limbă a statului membru în cazul în care acesta este capabil să înțeleagă limba documentului; în această privință, a se vedea cauza CJUE nr. C14/07, Weiss und Partner, ECLI:EU:C:2008:264.

Dacă se utilizează vreuna dintre aceste patru metode, notificarea trebuie atestată fie:

- printr-o confirmare de primire semnată de către persoana căreia i-au fost notificate sau comunicate documentele; fie
- printr-un document semnat de către persoana care a efectuat comunicarea sau notificarea, în care să se menționeze metoda de comunicare sau notificare utilizată, data comunicării sau a notificării și numele persoanei care a primit documentele, precum și legătura acesteia cu destinatarul.

De asemenea, notificarea sau comunicarea se poate efectua:

- prin poștă fără confirmare de primire, în cazul în care destinatarul își are adresa în statul membru în care este situată instanța sesizată cu privire la conținutul cererii;
- prin mijloace electronice, atestată printr-o confirmare automată a livrării, cu condiția ca destinatarul să fi acceptat anticipat în mod explicit această metodă de notificare sau comunicare.

Atenție: Notificarea sau comunicarea prin una dintre aceste metode nu este admisibilă dacă nu se cunoaște cu certitudine adresa debitorului.

4.3. Ce poate face pârâtul în momentul primirii formularului de cerere

La primirea formularului de cerere, pârâtul poate, în conformitate cu articolul 5, alineatele (3) și (4):

- să răspundă în termen de 30 de zile de la data notificării sau comunicării formularului de cerere:
 - completând partea II a formularului de răspuns C și retransmițând instanței formularul împreună cu eventualele documente justificative; sau
 - fără a utiliza formularul de răspuns, prin orice alt mijloc adecvat;
- să nu răspundă, caz în care instanța va pronunța hotărârea în termen de 30 de zile de la data notificării sau a comunicării.

În orice răspuns, pârâtul poate, printre altele:

- să accepte cererea sau să o conteste parțial sau în totalitate;
- să conteste temeiul competenței pe care se bazează cererea;
- să conteste cererea argumentând:
 - că nu se circumscrie domeniului material de aplicare al PECVR în ceea ce privește obiectul – alineatul I sau partea II din formularul de răspuns C conține spațiu în acest scop; sau
 - că aceasta nu este o cauză transfrontalieră în sensul articolului 3 din regulamentul;

- să argumenteze că valoarea unei cereri neevaluabile în bani depășește plafonul stabilit pentru procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă;
- să conteste cererea în temeiul conținutului sau al sumei cerute;
- să precizeze, folosind punctul 2 din partea II a formularului de răspuns, ce martori și ce alte dovezi trebuie aduse și să anexeze eventualele documente justificative relevante;
- să solicite o dezbatere orală folosind punctul 3 din formularul de răspuns; și
- să formuleze o cerere reconvențională folosind formularul de cerere tip A și să o trimită împreună cu eventualele documente justificative relevante, precum și cu formularul de răspuns.

Atenție: Pârâtul nu are obligația de a-i trimite reclamantului niciun document; instanța se ocupă de acest lucru în conformitate cu articolul 5, alineatele (4) și (6) din regulament.

4.4. Cererea sau cererea reconvențională depășește plafonul

Dacă pârâtul argumentează că valoarea unei cereri neevaluabile în bani depășește plafonul financiar pentru PECVR, instanța trebuie să ia o hotărâre în această privință în termen de 30 de zile de la

transmiterea răspunsului către reclamant. Dacă pârâtul înaintează o cerere reconvențională, reclamantul va avea același drept de a declara că cererea reconvențională depășește plafonul financiar. Din termenele articolului 2, alineatul (1) și ale articolului 5, alineatul (5) astfel cum sunt aplicate cererii reconvenționale prin articolul 5, alineatul (7), rezultă că reclamantul și pârâtul vor avea posibilitatea de a-și contesta reciproc opiniile cu privire la acest aspect în cadrul procedurii. Hotărârea instanței în această privință nu este o hotărâre pe fondul cererii sau al cererii reconvenționale, ci o hotărâre cu privire la circumscrierea cererii în domeniul de aplicare al procedurii⁽³²⁾. În articolul 5, alineatele (5) și (7), regulamentul prevede că hotărârea instanței cu privire la acest aspect nu poate fi contestată în mod separat.

4.5. Cererea reconvențională

Dacă pârâtul formulează o cerere reconvențională în sensul articolului 5, alineatul (7), toate dispozițiile regulamentului, și anume articolul 4, articolul 5, alineatele (3)–(5), precum și articolul 2, se vor aplica în cazul cererii reconvenționale ca și în cazul cererii principale. Acest lucru înseamnă că cererea reconvențională trebuie să se circumscrie domeniului de aplicare al regulamentului, iar dispozițiile privind inițierea procedurii se aplică și cererii reconvenționale⁽³³⁾. În ceea ce privește cererea reconvențională sunt valabile următoarele aspecte suplimentare:

⁽³²⁾ A se vedea și alineatul 4.1.2 de mai sus cu privire la ceea ce se întâmplă când cererea sau cererea reconvențională nu se circumscrie domeniului de aplicare al PECVR.

⁽³³⁾ A se vedea, în această privință, capitolul al treilea din acest ghid, la care ar trebui să se facă trimitere.

- instanța trebuie să notifice sau să comunice reclamantului cererea reconvențională și documentele justificative în termen de 14 zile de la primire;
- reclamantul trebuie să răspundă în termen de 30 de zile de la comunicare sau notificare;
- dacă valoarea cererii reconvenționale depășește plafonul financiar pentru PECVR, întreaga cauză, adică atât cererea, cât și cererea reconvențională, încetează a se mai circumscrie domeniului de aplicare al PECVR și va fi evaluată în conformitate cu procedurile relevante din statul membru al instanței sesizate, fie în instanța respectivă, fie într-o altă instanță competentă în temeiul dreptului intern.

Atenție: În scopul evaluării, cererea și cererea reconvențională trebuie tratate drept cereri separate. Și acest lucru decurge din faptul că articolul 2 este aplicat cererii reconvenționale prin articolul 5, alineatul (7). De asemenea, rezultă că nu există obligația ca valoarea cumulată a cererii și a cererii reconvenționale să se încadreze în plafonul financiar pentru ca respectiva cauză să continue prin PECVR; astfel, instanța nu poate privi dincolo de valoarea cererii, respectiv a cererii reconvenționale la luarea acelei decizii.

4.6. Termene

Trebuie menționat că se aplică termene fixe pentru toate etapele PECVR și este deosebit de important ca acestea să fie respectate în momentul inițierii și atunci când instanța începe să evalueze problemele.

În special termenele stabilite în articolul 5 sunt vitale pentru realizarea unei proceduri rapide, mai ales cele privind notificarea sau comunicarea actelor și cele pentru răspunsul pârâtului și al reclamantului, în funcție de cum evoluează cererea. În temeiul articolului 14, alineatul (2), instanța are competența de a relaxa termenele stabilite pentru transmiterea de către pârât a unui răspuns la cerere – în temeiul articolului 5, alineatul (3) – și pentru transmiterea de către reclamant a unui răspuns la cererea reconvențională – în temeiul articolului 5, alineatul (6), dar numai în situații excepționale.

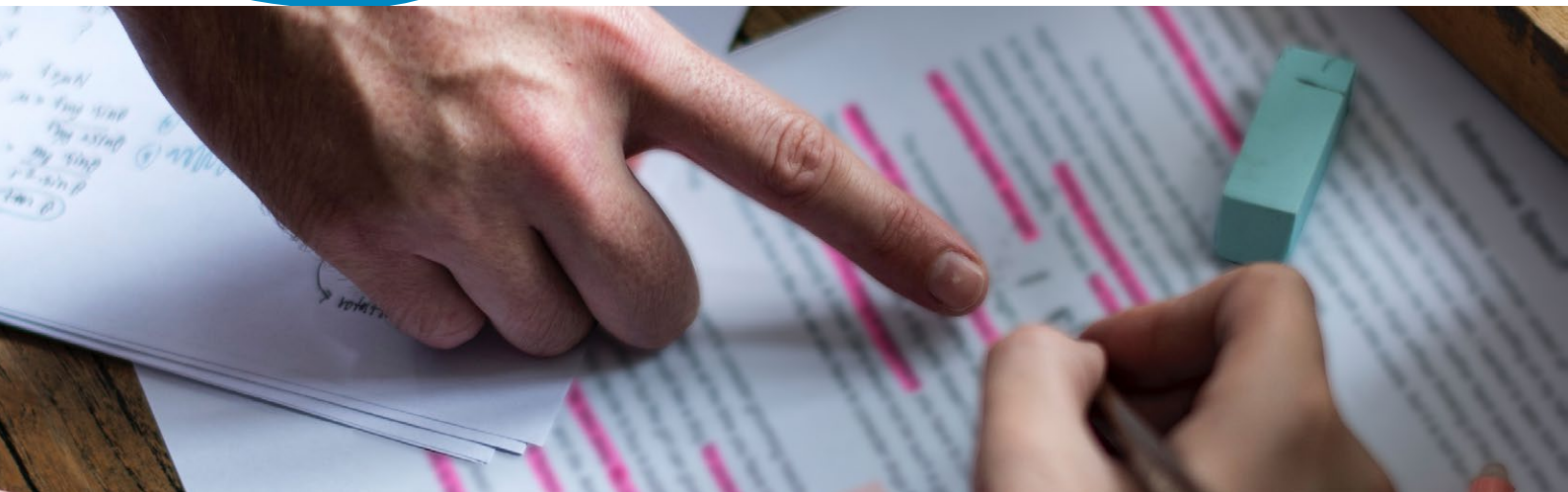
4.7. Limba

Trebuie reținut că normele privind limba de utilizat în cadrul procedurilor PECVR sunt aceleași pentru răspunsul din partea pârâtului, pentru cererea reconvențională și pentru orice răspuns la aceasta, precum și pentru descrierea eventualelor documente justificative ale cererii reconvenționale, ca și pentru cererea principală; în această privință se face trimitere la alineatul 3.7 de mai sus.

5

CAPITOLUL CINCI

Stabilirea faptelor

5.1. Sarcina instanței în ceea ce privește chestiunile din litigiu

5.1.1. Instanța preia inițiativa în stabilirea faptelor

Instanța are sarcina principală de a stabili faptele care fac obiectul litigiului în cazul unei cereri sau al unei cereri reconvenționale în cadrul PECVR. Acest lucru se datorează faptului că, în temeiul articolelor relevante ale regulamentului – articolul 4, alineatul (4), articolul 7, alineatul (1) și articolul 9, alineatul (1) – instanței i se trasează sarcina de a face acest demers și de a lua inițiativa de a le indica părților ce informații trebuie să primească instanța de la ele pentru a putea lua o hotărâre asupra chestiunilor din litigiu. În acest fel, gestionarea și controlul procedurii îi revin instanței, intenția fiind ca instanța să asigure astfel realizarea obiectivelor regulamentului ca procedura să fie accelerată, simplă și relativ mai puțin costisitoare.

5.1.2. Instanța trebuie să precizeze mijloacele probă și natura probelor

Articolul 9 prevede că instanța trebuie să precizeze mijloacele de probă, că aceasta va opta pentru cele mai simple și mai puțin oneroase mijloace de obținere a probelor și va audia proba cu martori sau expertiza numai dacă acest lucru este necesar pentru a putea să pronunțe o hotărâre. La evaluarea acestei probleme, instanța trebuie să țină cont de costul posibil al dovezilor respective, în contextul politicii, enunțate, printre

altele, în articolele 1 și 16 și în considerentul (29), conform căreia PECVR ar trebui să urmărească reducerea costurilor aferente cererilor transfrontaliere cu valoare redusă. Articolul 5, alineatul (1) prevede că procedura se desfășoară în scris. În conformitate cu articolul 5, alineatul (1), punctul (a), se organizează o dezbateră orală numai în cazul în care nu se poate pronunța hotărârea pe baza probelor sau la solicitarea uneia dintre părți (a se vedea alineatul 5.3 din acest ghid).

5.2. Informații suplimentare furnizate de către reclamant și pârât

Așa cum am menționat anterior în acest ghid, în alineatul 4.1, și conform dispozițiilor articolului 4, alineatul (4) și ale articolului 5, alineatul (7), la primirea unui formular de cerere sau a unei cereri reconvenționale, instanța le poate solicita părților să furnizeze informații suplimentare în cazul în care consideră necesar acest lucru. Deoarece instanței îi revine sarcina de a stabili faptele și de a determina chestiunile legate de cerere, articolul 7, alineatul (1), punctul (a) îi permite instanței și să solicite detalii suplimentare privind cererea după primirea unui răspuns cu privire la cerere sau la cererea reconvențională în urma notificării sau a comunicării. Instanța stabilește un termen în care trebuie furnizate informațiile, iar conform dispozițiilor articolului 14, alineatul (2), termenul respectiv poate și să fie prelungit în situații excepționale. În temeiul articolului 7, alineatul (3), corelat cu articolul 14, alineatul (1), instanța trebuie să informeze partea căreia i se adresează solicitarea cu privire la consecințele nerespectării termenului respectiv, o astfel

de consecință putând fi pronunțarea unei hotărâri în defavoarea părții respective sau respingerea cererii. Toate aceste dispoziții sunt menite să consolideze rolul instanței în gestionarea cauzei, pentru a se ajunge rapid la o hotărâre.

5.3. Instanța decide să organizeze o dezbatere orală

5.3.1. Instanța organizează dezbaterile orale numai dacă este necesar

Așa cum am menționat deja, instanța decide organizarea unei eventuale debateri orale pentru stabilirea faptelor. Se respectă astfel principiul stabilit în articolul 5, alineatul (1), conform căruia PECVR trebuie să fie o procedură scrisă. Considerentul (9) al regulamentului inițial prevede că instanța trebuie să respecte dreptul la un proces echitabil și demersul de contradictorialitate, dar o dezbatere orală ar trebui privită ca excepție în vederea realizării obiectivelor PECVR de a asigura o procedură rapidă și la un cost redus. Conform articolului 5, alineatul (1), punctul (a), instanța trebuie să organizeze o dezbatere orală numai atunci când nu este posibilă pronunțarea hotărârii pe baza materialelor scrise sau dacă una dintre părți solicită acest lucru, iar instanța aprobă solicitarea. În exercitarea funcțiilor sale în conformitate cu această dispoziție și la aplicarea principiului general că PECVR trebuie privită ca procedură pe hârtie, organizarea unei debateri orale fiind o măsură excepțională, instanța trebuie să hotărască de la caz la caz în privința organizării

unei debateri orale, ținând cont de dovezile scrise. Dacă este necesară o dezbatere orală, aceasta ar trebui organizată, în principiu, folosind tehnologia adecvată de comunicare la distanță, în conformitate cu articolul 8 (a se vedea articolul 5.5 pentru detalii suplimentare).

5.3.2. Instanța poate refuza organizarea unei debateri orale

Formularul de cerere informează reclamantul cu privire la faptul că PECVR este o procedură scrisă și conține informații privind modalitatea de solicitare a unei debateri orale (partea 9). La punctul 9.1, reclamantul este întrebat dacă dorește organizarea unei debateri orale, iar dacă da, i se solicită să precizeze motivele. Formularul de răspuns, partea 3, îi adresează și părâtului aceeași întrebare. Instanța poate refuza solicitarea în cazul în care consideră că, ținând cont de circumstanțele cauzei, nu este necesară o dezbatere orală pentru desfășurarea echitabilă a procedurii [articolul 5, alineatul (1), punctul (a)]. Dacă instanța refuză o solicitare de dezbatere orală, aceasta trebuie să precizeze în scris motivele, dar, după cum precizează această dispoziție, decizia de refuz nu poate face obiectul unei căi de atac sau reexaminări separate.

5.4. Obținerea probelor

Articolul 9, alineatul (1) nu lasă nicio îndoială că instanța este cea care stabilește mijloacele de obținere a probelor și întinderea probelor

necesare pentru pronunțarea unei hotărâri. Articolul 9, alineatul (2) prevede că instanța poate încuviința declarații scrise din partea martorilor, a experților și a părților. Expertiza sau proba cu martori poate fi încuviințată numai dacă nu este posibilă pronunțarea hotărârii pe baza altor probe, în conformitate cu articolul 9, alineatul (4). Audierea persoanelor se va efectua în conformitate cu condițiile din articolul 8, care se referă la utilizarea tehnologiei adecvate de comunicare la distanță (a se vedea alineatul 5.5). Dacă este necesară obținerea de probe din alt stat membru, instanța va trebui să ia în calcul utilizarea procedurilor stabilite în normele UE relevante, în special cele stabilite în regulamentul privind obținerea de probe în materie civilă sau comercială (regulamentul privind probele)⁽³⁴⁾.

5.5. Utilizarea TIC în dezbaterile orale și în obținerea probelor

Utilizarea TIC în instanțe a devenit foarte importantă, fapt ce se reflectă și în PECVR (modificată). Deoarece utilizarea propriu-zisă depinde de tehnologia disponibilă în instanța sesizată, utilizarea TIC pe parcursul procedurii nu este obligatorie. Potrivit articolului 8, alineatul (1), dezbaterile orale se organizează utilizându-se orice tehnologie adecvată de comunicare la distanță. În această categorie se înscriu mijloacele de videoconferință sau teleconferință aflate la dispoziția instanței, cu excepția situației în care utilizarea unei astfel de tehnologii

nu este adecvată pentru desfășurarea echitabilă a procedurilor, având în vedere circumstanțele specifice ale cauzei. Regulamentul privind obținerea de probe se aplică în cazul în care persoana care urmează să fie audiată își are domiciliul sau reședința obișnuită în alt stat membru decât cel în care se află instanța sesizată, inclusiv în cazul organizării mijloacelor adecvate de comunicare la distanță. O parte citată să fie prezentă fizic poate solicita utilizarea comunicării la distanță pe motiv că demersurile pentru prezența fizică ar fi – în special având în vedere costurile – disproporționate în raport cu cererea, cu condiția ca instanța să dispună de o astfel de tehnologie [articolul 8, alineatul (2)]. O parte citată să participe la o dezbateri orală prin intermediul tehnologiei de comunicare la distanță poate solicita să fie prezentă fizic folosind partea 9.2 din formularul de cerere și partea 4 din formularul de răspuns. Formularele ar trebui să ofere părților informația că recuperarea cheltuielilor face obiectul condițiilor prevăzute la articolul 16 (a se vedea alineatul 3.4). Hotărârea instanței cu privire la organizarea unei dezbateri orale prin videoconferință sau folosind altă tehnologie ori prin prezența fizică a părții nu poate fi contestată separat de căile de atac introduse împotriva hotărârii înseși [articolul 8, alineatul (4)].

Aceleași dispoziții se aplică și în cazul unei audieri orale a unui martor, în conformitate cu articolul 9, alineatul (3) (a se vedea alineatul 5.4).

⁽³⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1206/2001.

5.6. Rolul instanței

5.6.1. Instanța stabilește procedura

Obiectivele centrale ale PECVR, conform articolului 1 din regulament, sunt accelerarea, simplificarea și reducerea costurilor litigiilor care vizează cereri cu valoare redusă în cauzele transfrontaliere de pe teritoriul UE și, astfel, facilitarea accesului la justiție⁽³⁵⁾. În cadrul realizării acestor obiective, instanțelor li se acordă un rol-cheie de a lua inițiativa de a controla și a stabili procedura de urmat în PECVR și de a aplica în mod corespunzător procedura internă. Pe lângă stabilirea întinderii probelor și a mijloacelor prin care trebuie obținute acestea, instanța trebuie, în general, să gestioneze procedura în conformitate cu principiul contradictorialității și al dreptului la un proces echitabil al cauzei. În plus, conform articolului 12, alineatul (3), instanța are sarcina de a încerca, ori de câte ori este cazul, să determine părțile să ajungă la o înțelegere, iar această sarcină nu se limitează la dezbaterile orale, ci acoperă întreaga procedură privind cererile și cererile reconvenționale (a se vedea și alineatul 3.8).

5.6.2. Instanța le oferă părților informații de ordin procedural

Sarcina instanței de a controla și a stabili procedura în cadrul PECVR este consolidată de articolul 12, alineatul (2), în temeiul căruia instanța are și sarcina de a susține părțile în ceea ce privește chestiunile procedurale, oferindu-le informații de ordin procedural, iar din considerentul (9) reiese că, în acest demers, instanța trebuie să trateze în mod egal părțile, pentru a asigura caracterul echitabil al procedurii. Sarcina de a le oferi părților informații de ordin procedural poate fi îndeplinită în diferite moduri, în funcție de procedurile interne. De exemplu, aceasta se poate îndeplini oral, în cursul procedurii, sau prin mijloace de comunicare electronice, precum e-mail sau teleconferință sau prin orice alte mijloace permise de legislația națională⁽³⁶⁾. Articolul 12 (1) prevede că nu este necesar ca părțile să efectueze o calificare juridică a cererii, lăsând astfel această sarcină în seama instanței. Această dispoziție este cu atât mai importantă în absența unui avocat sau al altui profesionist cu rol de reprezentant (articolul 12). În scopul PECVR, o instanță judecătorească ar trebui să includă cel puțin o persoană calificată să îndeplinească rolul de judecător în temeiul dreptului statului membru al instanței la care este examinată cererea⁽³⁷⁾.

⁽³⁵⁾ A se vedea, de asemenea, considerentele (5), (7) și (8).

⁽³⁶⁾ A se vedea considerentul (22).

⁽³⁷⁾ A se vedea considerentul (27).

5.7. Termene

În termen de 30 de zile de la primirea unui răspuns din partea pârâtului cu privire la cerere sau a unui răspuns din partea reclamantului cu privire la cererea reconvențională, instanța trebuie să hotărască dacă să administreze probe sau să citeze părțile să se prezinte la o dezbatere orală, odată ce a decis că este necesară o astfel de dezbatere. Ținând cont că rapiditatea este importantă, instanța trebuie să organizeze dezbaterile în termen de 30 de zile de la citarea părților. Așa cum am menționat în alineatul 5.2 de mai sus, articolul 14, alineatul (2) prevede că anumite termene pot fi prelungite, dar numai în situații excepționale, iar acest lucru este valabil și în cazul termenelor de 30 de zile stabilite la articolul 7. Cu toate acestea, având în vedere că se intenționează ca toate etapele PECVR să fie parcurse cât mai rapid posibil și deoarece se precizează că termenul respectiv este unul maxim, instanța ar putea fixa un termen mai scurt de 30 de zile⁽³⁸⁾.

⁽³⁸⁾ A se vedea, în general, în ceea ce privește sarcina instanței de a accelera procedura, considerentul (23).

6

CAPITOLUL ȘASE
Hotărârea

6.1. Pronunțarea unei hotărâri

O hotărâre asupra unei cereri în cadrul PECVR se pronunță în unul dintre următoarele momente:

6.1.1. Hotărâre în lipsă – aspecte generale

Dacă pârâtul nu răspunde la cerere în termenul de 30 de zile de la notificarea sau comunicarea formularului de cerere și a formularului de răspuns, formularul C, instanța va pronunța hotărârea. De asemenea, dacă instanța a solicitat rectificarea cererii, informații suplimentare sau detalii suplimentare, iar partea căreia i-a fost adresată solicitarea nu răspunde în termenul stabilit, instanța poate pronunța hotărârea în favoarea celeilalte părți. Dacă instanța a stabilit ea însăși un termen în oricare dintre aceste scopuri, aceasta trebuie să informeze partea în cauză cu privire la consecințele nerespectării termenului, inclusiv cu privire la posibilitatea pronunțării unei hotărâri în defavoarea părții respective în împrejurările date.

6.1.2. Hotărâre în lipsă – cererea reconvențională

Ca și în cazul cererii principale, dacă reclamantul nu răspunde în termen de 30 de zile de la notificarea sau comunicarea cererii reconvenționale, instanța poate pronunța o hotărâre cu privire la cererea reconvențională. Într-o asemenea situație, se poate presupune că reclamantul va dori să își valorifice cererea principală, deci instanța nu poate respinge cererea

decât dacă a solicitat informații suplimentare de la reclamant după primirea răspunsului la cerere. Instanța va trebui să stabilească apoi, între părți, care este cea mai echitabilă metodă de procedură, inclusiv să hotărască dacă va solicita informații sau probe suplimentare în temeiul articolului 7, alineatul (1), punctul (a) sau dacă va organiza o dezbatere orală.

6.2. Hotărârea după primirea tuturor informațiilor, inclusiv după obținerea probelor

6.2.1. Dacă nu se organizează o dezbatere orală

Dacă instanța decide să formuleze o hotărâre pe fondul cauzei fără organizarea unei dezbateri orale fie după ce a primit din partea pârâtului un eventual răspuns la cerere, fie după ce a solicitat informații suplimentare într-un anumit termen și a primit informațiile respective, instanța trebuie să pronunțe hotărârea în termen de 30 de zile de la primirea informațiilor respective. În plus, dacă instanța a obținut probele necesare pentru a pronunța hotărârea, dar fără a organiza o dezbatere orală, aceasta trebuie să pronunțe hotărârea în termen de 30 de zile.

6.2.2. După o dezbatere orală

Dacă instanța organizează o dezbatere orală, aceasta trebuie să pronunțe hotărârea în termen de 30 de zile de la data dezbaterii. Se subînțelege

că instanța va fi primit toate informațiile și probele necesare pentru formularea unei hotărâri pe fondul cererii sau pe fondul eventualei cereri reconvenționale până la încheierea dezbaterii orale și că nu există nicio prevedere pentru ca instanța să încerce să obțină informații suplimentare de la părți după finalizarea dezbaterii. Conform articolului 14, alineatul (3), termenul de 30 de zile poate fi prelungit, dar numai dacă, în cazuri excepționale, instanța nu poate pronunța hotărârea în perioada de 30 de zile precizată în regulament, iar într-un asemenea caz special, instanța trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a pronunța hotărârea în cel mai scurt timp posibil. Pentru a accelera procedura, desigur că instanța poate pronunța hotărârea înainte de expirarea termenului de 30 de zile, dacă este pregătită să facă acest lucru.

6.3. Forma, conținutul și comunicarea sau notificarea hotărârii

6.3.1. Hotărâre în scris în vederea comunicării sau a notificării către părți

Deși regulamentul nu precizează că hotărârea trebuie să fie în formă scrisă, iar sistemele juridice din statele membre pot varia în privința obligativității unei hotărâri în scris pentru cererile cu valoare redusă, din faptul că hotărârea privind o cerere europeană cu valoare redusă trebuie

comunicată sau notificată părților, se subînțelege că aceasta ar trebui să fie în formă scrisă. În rest, regulamentul nu precizează o anumită formă sau un anumit conținut în ceea ce privește hotărârea, iar conform articolului 19, acestea vor fi stabilite de dreptul statului membru în care este situată instanța care examinează cererea.

6.3.2. Limba hotărârii în scopul notificării sau al comunicării

Deși regulamentul prevede o formă a certificatului pe care trebuie să îl emită instanța la cererea uneia dintre părți în scopul recunoașterii și al aplicării⁽³⁹⁾, hotărârea este separată. Regulamentul nu precizează că hotărârea ar trebui scrisă în altă limbă decât limba instanței care o pronunță, însă, dat fiind faptul că hotărârea trebuie comunicată sau notificată părților, va fi necesar ca versiunea lingvistică adecvată să fie disponibilă pentru comunicare sau notificare pentru a respecta cerințele legislației UE relevante în această privință⁽⁴⁰⁾. Dacă textul hotărârii trebuie tradus pentru a întruni cerințele în vederea comunicării sau notificării, este probabil, fără a aduce atingere dispozițiilor dreptului procedural relevant, ca respectivele costuri să revină, în primă instanță, persoanei care a câștigat procesul și de al cărei interes ține de executarea hotărârii. Aceste costuri pot fi recuperabile de la debitorul judiciar ca parte a cheltuielilor de judecată.

⁽³⁹⁾ A se vedea alineatul 8.3 de mai jos în ceea ce privește certificatul și capitolul 8 în general în ceea ce privește recunoașterea și executarea.

⁽⁴⁰⁾ A se vedea alineatul 4.2.3 de mai sus și considerentul (19).

6.3.3. Notificarea sau comunicarea hotărârii către părți

Odată pronunțată hotărârea, articolul 7, alineatul (2) prevede că aceasta trebuie notificată sau comunicată părților folosind una dintre metodele de notificare sau comunicare precizate în regulament. A se vedea, cu privire la acestea, articolul 13 și alineatul 4.2.3.

6.4. Cheltuielile

Hotărârea va conține o somație de plată a cheltuielilor. Unul dintre obiectivele-cheie ale PECVR este de a menține costurile la un nivel minim, după cum reiese clar din articolul 1 și din considerentul (29); prin urmare, articolul 16 prevede că nu trebuie acordate cheltuielile dacă acestea nu au fost necesare sau sunt disproporționate în raport cu valoarea cererii. Acest aspect este important în special dacă partea care a câștigat procesul este reprezentată de către un avocat sau un alt reprezentant al profesiei juridice, deoarece costurile aferente reprezentării respective ar trebui acordate în hotărâre numai dacă sunt proporționale cu valoarea cererii și dacă au fost necesare. Fără a aduce atingere acestui principiu, regula de aplicat în conformitate cu articolul 16 din regulament este că partea care cade în pretenții ar trebui să fie obligată în hotărâre să suporte cheltuielile de judecată, iar acestea trebuie stabilite în conformitate cu dreptul intern relevant. A se vedea și alineatul 3.4 din acest ghid.

7

CAPITOLUL ȘAPTE

Reexaminarea și calea de atac

7.1. Reexaminarea în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă

Articolul 18 al regulamentului conține prevederi privind reexaminarea unei hotărâri emise în cadrul PECVR. Această posibilitate este disponibilă fie dacă hotărârea a fost pronunțată împotriva pârâtului și în favoarea reclamantului, fie dacă pârâtul a formulat o cerere reconvențională, iar instanța a pronunțat o hotărâre împotriva reclamantului.

7.1.1. Motivele de reexaminare

Pârâtul care nu s-a înfățișat în instanță poate solicita reexaminarea hotărârii – folosind procedura disponibilă în temeiul dreptului național – în fața instanței competente din statul membru în care a fost pronunțată hotărârea dacă:

- pârâtului nu i-a fost comunicat sau notificat formularul de cerere sau dacă, în cazul unei dezbateri orale, nu a fost citat pentru dezbateri în timp util și astfel încât să își poată pregăti apărarea; sau
- pârâtul nu a putut contesta cererea din motive de forță majoră sau ca urmare a unor circumstanțe extraordinare care au survenit independent de voința acestuia,

cu condiția, în oricare dintre cazuri, ca acesta să fi contestat hotărârea atunci când a avut posibilitatea să o facă, folosind procedurile privind calea de atac sau reexaminarea prevăzute în dreptul intern.

Reexaminarea ar trebui solicitată în termen de 30 de zile începând de la data la care pârâtul a luat efectiv cunoștință de conținutul hotărârii și a fost în măsură să acționeze, cel târziu de la data măsurii de executare care are drept efect indisponibilizarea totală sau parțială a bunurilor pârâtului. Nu poate fi acordată nicio prelungire [articolul 18, alineatul (2)].

Atenție: O reexaminare în temeiul articolului 18 a hotărârii pronunțate în cadrul PECVR poate avea loc numai în statul membru în care a fost pronunțată hotărârea, indiferent de locul în care urmează să fie executată hotărârea.

În raport cu dispoziția privind reexaminarea cuprinsă în articolul 20 din SEP, Curtea de Justiție a hotărât, în cauza C 119/13, *eco cosmetics*, (ECLI:EU:C:2014:2144) că nu se aplică articolul 20 într-o cauză în care nu s-au respectat cerințele privind notificarea sau comunicarea din articolele 13-15 din SEP, urmând ca problema să fie rezolvată în cele din urmă printr-o cale de atac potrivit dreptului intern. Această hotărâre poate fi relevantă și pentru interpretarea articolului 18 din regulamentul privind PECVR.

7.1.2. Rezultatul unei reexaminări

Dacă reexaminarea este susținută pe baza unuia dintre motivele precizate în regulament, hotărârea reexaminată va fi nulă și neavenită. Pârâtul nu pierde beneficiul rezultat din nicio normă internă aplicabilă cu privire la întreruperea termenelor de prescripție sau de decădere. Dacă reexaminarea este respinsă, hotărârea rămâne în vigoare [articolul 18, alineatul (3)].

7.2. Calea de atac

În temeiul articolului 17, disponibilitatea sau indisponibilitatea unei căi de atac împotriva hotărârii în statul membru în care a fost pronunțată hotărârea este o chestiune reglementată în dreptul intern al statelor membre. Dacă este disponibilă o cale de atac, acestea i se aplică aceleași norme privind costurile ca și procedurii inițiale referitoare la cerere. Informațiile privind eventuala disponibilitate a unei căi de atac și instanța competentă în acest scop sunt disponibile pe portalul e-justiție.

7.3. Reprezentarea juridică la reexaminare și calea de atac

Dispozițiile articolului 10 privind reprezentarea juridică se aplică procedurii de reexaminare în temeiul articolului 18 în același mod în care

se aplică procedurii inițiale privind cererea principală și eventuala cerere reconvențională, astfel că nu va fi necesar ca părțile să beneficieze de reprezentare juridică pentru această procedură. Trebuie stabilit dacă această poziție se aplică și în cazul unei căi de atac împotriva unei hotărâri emise în cadrul PECVR în temeiul dreptului procedural intern. Acest aspect este important în special în ceea ce privește acordarea cheltuielilor, deoarece, în cazul căilor de atac, în virtutea articolului 17, alineatul (2), regimul cheltuielilor în temeiul articolului 16 se aplică în cazul oricărei căi de atac ca și în cazul procedurii inițiale. Tot astfel, articolul 16 se aplică procedurii de reexaminare reglementate prin articolul 18. În această privință, trebuie reținute termenele considerentului (29), în sensul că orice cheltuieli acordate împotriva unui apelant care a căzut în pretenții trebuie să fie proporționale în raport cu valoarea cererii sau să fi fost necesare, inclusiv cele care rezultă din reprezentarea celeilalte părți de către un avocat⁽⁴¹⁾.

⁽⁴¹⁾ A se vedea și alineatul 9.1.2.

8

CAPITOLUL OPT

Recunoașterea și executarea

8.1. Recunoașterea și executarea – principii generale

8.1.1. Eliminarea procedurii de exequatur

O hotărâre cu privire la o cerere sau la o cerere reconvențională în cadrul PECVR care este executorie în statul membru în care a fost pronunțată este executorie în aceeași măsură în orice alt stat membru. În virtutea articolului 20, alineatul (1), nu este necesară obținerea unei hotărâri de încuviințare a executării în statul membru de executare și nu există posibilitatea de opoziție la recunoașterea hotărârii PECVR⁽⁴²⁾. În orice caz, nu este permisă nicio reexaminare pe fond în statul membru de executare. Hotărârea va fi executorie, independent de existența unei eventuale căi de atac⁽⁴³⁾. Trebuie să reținem însă că o persoană care dorește executarea unei hotărâri pronunțate de o instanță în cadrul PECVR are opțiunea de a utiliza procedurile în temeiul Regulamentului Bruxelles I (reformare).

Articolul 20, alineatul (2) prevede că, la solicitarea uneia dintre părți, instanța emite un certificat pentru hotărâre utilizând formularul tip D (anexa IV), fără costuri suplimentare. La cerere, instanța pune la dispoziția părții respective certificatul redactat în orice altă limbă oficială a instituțiilor Uniunii prin utilizarea formularului-tip dinamic multilingv

disponibil pe portalul european e-justiție. Instanța nu este obligată să furnizeze o traducere și/sau o transliterare a textului introdus în câmpurile pentru text liber din certificatul respectiv.

8.1.2. Procedura de executare – dreptul aplicabil

În virtutea articolului 21, procedura de executare este reglementată de dreptul statului membru de executare, fără a aduce atingere dispozițiilor regulamentului privind executarea, iar o hotărâre pronunțată în cadrul PECVR trebuie executată în aceleași condiții ca o hotărâre pronunțată în statul membru în care se solicită executarea.

8.2. Cerințele PECVR – procedura de executare

Pentru a demara procesul care ar putea duce la executarea hotărârii PECVR în temeiul regulamentului, persoana care solicită executarea trebuie să prezinte o copie autenticată a hotărârii și certificatul pentru hotărâre menționat în articolul 20, alineatul (2), precum și, dacă este necesar, o traducere în conformitate cu dreptul statului membru de executare. Statele membre trebuie să furnizeze informații privind limbile acceptate, altele decât limba oficială (limbile oficiale) [articolul 21a, alineatul (1)]. Traducerea informațiilor privind conținutul unei hotărâri

⁽⁴²⁾ A se vedea și considerentul (30).

⁽⁴³⁾ A se vedea articolul 15, alineatul (1) și considerentul (25).

puse la dispoziție într-un certificat astfel cum se prevede la articolul 20, alineatul (2) se efectuează de către un traducător autorizat [articolul 21a, alineatul (2)]. Informațiile privind limbile acceptate în scopul executării sunt disponibile pe portalul european e-justiție.

Partea care solicită executarea nu este obligată să aibă un reprezentant autorizat sau o adresă poștală în statul membru în care se execută hotărârea, cu excepția unui agent desemnat de partea respectivă pentru procesul de executare propriu-zis [articolul 21, alineatul (3)]. De asemenea, nu este necesar ca partea respectivă să constituie în statul membru de executare nicio cauciune sau garanție și niciun alt tip de depozit înainte de a putea fi efectuată executarea [articolul 21, alineatul (4)].

8.3. Utilizarea certificatului privind hotărârea

8.3.1. Formularul D

Formularul certificatului privind hotărârea, adică formularul D, este prevăzut în anexa IV la regulament. Acest certificat trebuie eliberat de către instanța care a pronunțat hotărârea în cadrul PECVR, la solicitarea uneia dintre părți. O asemenea solicitare se poate efectua la începutul procedurii, existând spațiu pentru solicitare la punctul 9 al formularului de cerere tip A, și, deși regulamentul nu prevede explicit acest lucru, în orice moment ulterior pronunțării hotărârii. Este de dorit ca persoana

care solicită executarea unei hotărâri în cadrul PECVR să anticipeze necesitatea unui certificat și să îi solicite cât mai din timp instanței să îl elibereze. În plus, instanța trebuie să aibă grijă la completarea certificatului, deoarece acesta este documentul care va sta la baza executării. Este important, în special, să fie introduse toate informațiile relevante, pentru a le permite responsabililor însărcinați cu executarea propriu-zisă și altor persoane care pot fi implicate, precum personalul bancar, de exemplu, dacă este anexat un cont bancar, să vadă și să înțeleagă termenele somației, datele persoanei împotriva căreia a fost formulată și sumele acordate în hotărâre, existând spațiu rezervat pentru toate acestea în formularul D.

8.3.2. Limba certificatului

Poate fi necesară și traducerea certificatului în limba adecvată în statul membru de executare. Fiecare stat membru a pus la dispoziție informații privind limbile, altele decât limba oficială (limbile oficiale), acceptate în vederea aplicării (a se vedea articolul 21a). Aceste informații sunt disponibile pe portalul european e-justiție. A se vedea și alineatul 8.2 din acest ghid.

8.4. Refuzul sau limitarea executării

8.4.1. Refuzul executării în condiții excepționale

În virtutea articolului 22, instanța din statul membru de executare trebuie să refuze executarea hotărârii în cazul în care hotărârea nu este compatibilă cu o hotărâre anterioară pronunțată într-un stat membru sau într-un stat terț, atunci când sunt întrunite următoarele condiții:

- hotărârea anterioară a implicat aceleași părți, într-un litigiu cu aceeași cauză și îndeplinește condițiile necesare pentru recunoașterea în statul membru în care se solicită executarea;
- incompatibilitatea hotărârii cu hotărârea anterioară nu a putut și nu ar fi putut fi invocată ca obiecție în cadrul procedurii PECVR din statul membru în care a fost pronunțată hotărârea.

8.4.2. Procedura de opoziție la executare

Regulamentul nu prevede o procedură pentru adresarea către instanță a unei cereri de a se opune executării hotărârii pe motiv de incompatibilitate, iar acest aspect trebuie reglementat de dreptul procedural al statului membru în cauză. Tot astfel, în mod normal

este posibil ca instanța din statul membru respectiv să refuze sau să oprească executarea în temeiul dreptului intern dacă și în măsura în care sumele acordate în hotărârea PECVR au fost achitate sau hotărârea a fost îndeplinită în alt mod.

8.4.3. Limitarea sau suspendarea executării

În virtutea articolului 23, în cazul în care o parte împotriva căreia se solicită executarea unei hotărâri pronunțate în cadrul PECVR a atacat hotărârea sau dacă o astfel de cale de atac⁽⁴⁴⁾ este încă posibilă sau dacă o parte a formulat o cale de atac în temeiul regulamentului, instanța sau o altă autoritate competentă din statul membru în care se solicită executarea poate, în temeiul unei solicitări a părții respective:

- să limiteze procedura de executare la măsuri asigurătorii, precum „înghețarea” unui cont bancar sau a salariilor;
- să condiționeze executarea de constituirea unei garanții care urmează a fi stabilită de către instanță; sau
- în condiții excepționale, să suspende procedura de executare, adică să întrerupă derularea procedurii pentru o perioadă specificată sau limitată.

⁽⁴⁴⁾ Termenul „atac” utilizat aici trebuie înțeles ca incluzând o cale de atac împotriva hotărârii, dacă o astfel de cale de atac este posibilă în temeiul dreptului statului membru în care este situată instanța care a pronunțat hotărârea, precum și o opoziție pe motiv de incompatibilitate conform prevederilor din articolul 22 al regulamentului. Dat fiind faptul că reexaminarea în temeiul articolului 18 din regulament este menționată explicit în articolul 23, situația respectivă nu trebuie înțeleasă ca făcând parte din înțelesul termenului „opoziție” din articolul 23.

8.5. Luarea măsurilor de executare a hotărârii PECVR

8.5.1. Pașii în vederea executării

Obținerea unei hotărâri și a unui certificat în cadrul PECVR este primul pas în direcția executării propriu-zise a obligației în legătură cu care a fost pronunțată hotărârea. Pentru a asigura îndeplinirea obligației în cauză, este necesară parcurgerea unor pași suplimentari pentru a garanta efectuarea plății sau a demersurilor necesare în cazul în care persoana împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea nu îndeplinește în mod voluntar hotărârea prin efectuarea plății sau prin întreprinderea sau abținerea de la acțiuni conform ordinului instanței, caz în care devin necesare măsuri propriu-zise de executare a hotărârii.

8.5.2. Autoritățile și agențiile de executare

Pentru a garanta executarea hotărârii, este necesar să fie informate autoritățile sau agențiile din statul membru de executare care dețin competența de a lua măsurile de executare. Această informare poate presupune transmiterea de documente și instrucțiuni către o instanță din statele membre respective, dacă executarea se bazează pe instanță sau contactarea în alt mod a agenților de executare dacă aceștia acceptă instrucțiuni formulate direct în numele clienților care solicită executarea hotărârilor. Datele agenților de executare din diversele state membre și

informațiile privind executarea hotărârilor se găsesc pe site-urile web naționale și pe portalul e-justiție.

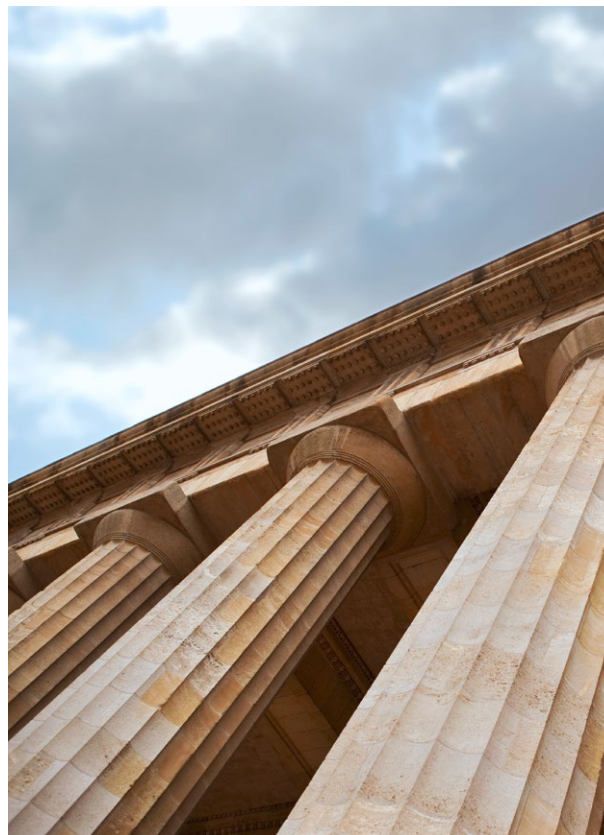
8.5.3. Aspecte lingvistice – implicații practice pentru executare

O parte care urmărește executarea unei hotărâri trebuie să rețină că problema lingvistică poate apărea ca cerință atât de ordin practic, cât și de ordin judiciar. De exemplu, dacă, în conformitate cu dreptul național aplicabil executării hotărârilor, documentele trebuie comunicate sau notificate într-un alt stat membru pârâtului împotriva căruia se solicită executarea, se vor aplica cerințele relevante privind limba cuprinse în regulamentul privind PECVR și în regulamentul privind notificarea și comunicarea. În plus, trebuie reținut faptul că instanțele, agenții de executare și alte persoane implicate în executare trebuie să înțeleagă termenii hotărârii și ai certificatului pentru a putea efectua executarea în mod eficace. Acest lucru este valabil și pentru persoanele care ar putea fi implicate ca terțe părți, precum persoanele care lucrează la bănci sau alți deținători ai proprietății persoanei împotriva căreia a fost pronunțată hotărârea a cărei executare se solicită.

8.6. Executarea tranzacțiilor judiciare

Articolul 12, alineatul (3) prevede că instanța depune eforturi pentru a determina părțile să ajungă la o înțelegere pe parcursul procedurii. În conformitate cu articolul 23a din regulamentul privind PECVR, o

tranzacție judiciară care este fie aprobată de o instanță, fie încheiată în fața unei instanțe pe parcursul PECVR și care este executorie în statul membru în care s-a desfășurat procedura este recunoscută și executată în alte state membre în aceleași condiții ca o hotărâre pronunțată în cadrul PECVR. Dispozițiile privind recunoașterea și executarea hotărârilor din cadrul PECVR discutate în subparagrafele de mai sus se aplică *mutatis mutandis*.

9

CAPITOLUL NOUĂ

Aspecte finale

9.1. Reprezentarea juridică

9.1.1. Absența cerinței de a desemna un avocat pentru PECVR

Articolul 10 și considerentul (15) precizează că nu este obligatorie reprezentarea de către un avocat; așadar, nicio eventuală normă în acest sens din dreptul intern al unui stat membru nu este aplicabilă în cazul PECVR. În mod similar, articolul 21, alineatul (3), punctul (a) precizează clar că, în vederea executării unei hotărâri în cadrul PECVR, nu este necesar ca o parte să aibă un reprezentant autorizat în statul membru de executare. Termenul de reprezentant autorizat nu include agenții care îndeplinesc măsurile propriu-zise de executare în statul respectiv, precum Huissiers de Justice, Deurwaarders și Messengers at Arms. Motivul pentru care nu este obligatorie reprezentarea juridică este de a reduce cheltuielile de judecată.

9.1.2. Implicațiile costurilor aferente desemnării unui avocat

O parte care contemplă opțiunea de a desemna un avocat într-o cerere în cadrul PECVR trebuie să rețină că, chiar dacă cererea este aprobată și dă naștere unei hotărâri, există riscul ca instanța să nu permită recuperarea de la cealaltă parte a costurilor desemnării avocatului, deoarece, în virtutea articolului 16, instanța nu trebuie să acorde cheltuielile care nu au fost necesare sau au o valoare disproporționată

în raport cu cererea. Considerentul (29), care invocă obiectivele PECVR, inclusiv necesitatea de a asigura caracterul simplu și eficiența din punctul de vedere al costurilor, indică faptul că, atunci când decide ce cheltuieli sunt proporționale cu cererea, instanța ar trebui să ia în calcul dacă partea în favoarea căreia a fost pronunțată hotărârea a fost reprezentată de un avocat.

9.2. Informațiile și asistența

9.2.1. Informații – aspecte generale

Regulamentul privind PECVR conține diverse dispoziții privind informațiile care trebuie puse la dispoziție de către statele membre cu privire la diverse aspecte ale PECVR. În virtutea articolului 24, statele membre sunt încurajate să coopereze și, în special prin Rețeaua judiciară europeană în materie civilă și comercială, să furnizeze publicului larg și cercurilor profesionale informații cu privire la PECVR. Concret, în temeiul articolului 25, statele membre au obligația de a transmite Comisiei Europene informații cu privire la următoarele aspecte ale PECVR:

- instanțele competente să pronunțe o hotărâre în cadrul PECVR;

- mijloacele de comunicare autorizate de statele membre pentru primirea unui formular de cerere în cadrul PECVR;
- autoritățile sau organizațiile competente să acorde asistență practică în conformitate cu articolul 14;
- mijloacele electronice de notificare și comunicare disponibile și admisibile în conformitate cu articolul 13, precum și persoanele sau tipurile de profesii, dacă este cazul, care au obligația legală de a accepta notificarea sau comunicarea prin mijloace electronice;
- taxele judiciare aferente PECVR sau modul de calcul al acestora, precum și modalitățile de plată în conformitate cu articolul 15a;
- dacă există posibilitatea exercitării unei căi de atac și, dacă da, termenul în care trebuie introdusă o astfel de cale de atac;
- procedurile pentru solicitarea unei reexaminări în conformitate cu articolul 18 și instanțele competente pentru o astfel de reexaminare;
- limbile în care va fi acceptat un certificat aferent unei hotărâri în cadrul PECVR în temeiul articolului 21a, alineatul (1);
- autoritățile competente în ceea ce privește executarea și autoritățile competente pentru aplicarea articolului 23;
- autoritățile din statele membre competente în ceea ce privește executarea, inclusiv emiterea unui ordin de suspendare sau de limitare a executării;

și au, de asemenea, obligația de a anunța orice modificare ulterioară a informațiilor respective. Comisia trebuie să pună informațiile respective la dispoziția publicului. Acest lucru se realizează în special prin intermediul portalului e-justiție.

9.2.2. Informațiile și asistența furnizate părților

În plus față de informațiile generale care trebuie puse la dispoziție cu privire la funcționarea PECVR, părțile individuale trebuie să beneficieze de asistență și de informații la diferite etape ale procedurii. Printre aceste etape se numără următoarele:

- în temeiul articolului 11, părților trebuie să li se acorde asistență practică (a se vedea alineatul 3.1 din acest ghid);
- în temeiul articolului 12, instanțele trebuie să le furnizeze părților, dacă este necesar, informații cu privire la aspectele procedurale (a se vedea alineatul 5.6.2 din acest ghid);
- în temeiul articolului 14, instanțele trebuie să informeze părțile despre consecințele nerespectării oricărui termen stabilit de instanță (a se vedea alineatele 4.6, 5.2, 5.7 și 6.2.2 din acest ghid).

De asemenea, trebuie reținut că statele membre trebuie să se asigure că formularul de cerere tip A este disponibil la toate instanțele la care poate fi inițiată o PECVR.

9.3. Revizuirea PECVR

În conformitate cu articolul 28, regulamentul face obiectul unei revizuirii până la 15 iulie 2022. Raportul Comisiei ar trebui să revizuiască funcționarea PECVR, inclusiv: (a) o evaluare a adecvării plafonului financiar din articolul 2, alineatul (1) – fixat la 5 000 EUR începând cu 15 iulie 2017 – pentru realizarea obiectivului de a facilita accesul cetățenilor și al întreprinderilor mici și mijlocii la justiție în cauzele transfrontaliere; și (b) o evaluare a adecvării unei lărgiri a domeniului de aplicare al PECVR, în special la cererile referitoare la remunerații, pentru a facilita accesul angajaților la justiție în litigii transfrontaliere de dreptul muncii.

Materiale de referință și linkuri

Portalul european e-justiție este un punct unic de acces la toate informațiile relevante cu privire la PECVR, iar responsabilitatea furnizării de informații cu privire la PECVR este partajată între statele membre și Comisia Europeană.

A) Formularele care trebuie utilizate în procedura europeană cu privire la cererile cu valoare redusă

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-ro.do

B) Informațiile naționale privind utilizarea procedurii, inclusiv instanțele competente și alte informații în conformitate cu articolul 25

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-ro.do

Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă, modificat prin Regulamentul (UE) 2015/2421 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 861/2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă și a Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată

PRINT	ISBN 978-92-76-08287-3	doi:10.2838/859718	DS-01-19-470-RO-C
PDF	ISBN 978-92-76-03896-2	doi:10.2838/518871	DS-03-19-355-RO-N

Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor și a materialelor care nu fac obiectul drepturilor de autor ale UE trebuie solicitată în mod direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.

Fotografie copertă: © Shutterstock

Fotografii interior: pp. 6, 8, 16, 21, 29, 55, 59, 65 © Shutterstock / pp. 15, 21, 52, 66 © Unsplash / pp. 30, 37, 38, 41, 46, 51, 56, 60, 69 © Pexels

© Uniunea Europeană, 2019

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Accesați portalul e-justiție pentru mai multe informații privind justiția civilă în UE:
<https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=ro&action=home>

Urmăriți-ne

<https://www.facebook.com/EUJustice/>

https://twitter.com/EU_commission

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

Rețeaua judiciară europeană
în materie civilă și comercială

